

Suomen Ympäristökeskus

VEETI järjestelmä

Käyttöohjeet

Sisällys

1.	Yleistä.....	3
2.	Selaimet.....	3
3.	Uuden organisaation perustaminen VEETI-järjestelmään	3
4.	Tunnistautuminen ja kirjautuminen VEETI-järjestelmään	4
5.	Navigointi	4
6.	Näyttöjen tyypit ja painikkeet.....	6
7.	Organisaation valinta	9
8.	Liitännät muihin järjestelmiin	11
9.	Mahdolliset ongelmat tietojen päivittämisessä.....	12
10.	PERUSTIEDOT.....	12
	Organisaation tiedot	12
	Yhdyshenkilöt.....	14
	Toiminta-alueen kartat.....	14
	Vedenottamot.....	15
	Vedenottoluvat	20
	Vesisäiliöt.....	21
	Verkot.....	22
	Jätevedenpuhdistamot	23
11.	VUOSITTAISET TIEDOT	28
	Liittymäärät.....	28
	Vedenotto.....	29
	Tekopohjaveden valmistuksen imeytysmäärä	29
	Verkostoon pumpattu ja laskutettu talousvesi.....	30
	Talousveden käsittelymenetelmät	32
	Talousveden osto ja myynti	32
	Verkkojen pituudet ja materiaalit.....	33
	Verkkojen saneeraukset	34
	Ei luvanvaraisen jätevedenpuhdistamon ohitettu ja tuleva vesimäärä.....	35
	Vesijohtoverkkojen putkirikkojen määrä.....	35
	Jätevesitase	36
	Taloustietoja.....	38
	Investoinnit.....	39
	Voimassa olevan luvan ehtojen täytyminen	40
	Taksat	41
	Energian tuotto biokaasu.....	43
	Energian käyttö	44
12.	RAPORTIT	44
	Liittymäärät.....	47
	Vedenotto.....	49

Talousvesitase	50
Talousveden osto ja myynti	51
Verkkojen pituudet ja materiaalit.....	52
Jätevesitase	52
Jäteveden vastaanottaminen ja johtaminen.....	54
Energian tuotto ja kulutus	55
Vesisäiliöt	55
Vertailuraportit.....	56
Organisaation yhteystiedot	57
Taksat	57
Laskuttamattoman veden osuus.....	58
Verkostoon pumpattu ja laskutettu talousvesi.....	59
Vesijohtoverkko.....	60
Jätevesiverkko.....	61
Vertailukoontiraportti	61
Vuosiraportit.....	61
Tietosisältökoontiraportti.....	62
Toimintakertomusraportti.....	62
Tunnusluvut.....	62
13. Terminologiaa	63
14. Liitteet	70
Liite 1: Karttakomponentin käyttöohjeet (paikan sijainnin määrittäminen)	70

Versiohallinta		
0.9	20150826	
1.0	20151028	
1.1	20200323	
1.2	20210922	

1. Yleistä

VEETI - tietojärjestelmään vesihuoltolaitokset voivat tuottaa tietoa ja hyödyntää tietoa omassa toiminnassa, seurannassa ja eri vertailuissa, sekä raporttikäytössä. Lisäksi viranomaiset saavat tietojärjestelmästä tietoja vesihuoltotoiminnasta ja tiedot ovat myös muiden eri sidosryhmien hyödynnettävissä. VEETIin kerätään vuosittain keskeisimmät tiedot ja tunnusluvut Suomen vesihuoltolaitoksilta.

Mikäli vesihuoltolaitoksellanne on kunnan vahvistama toiminta-alue, tulee VEETI-tietojärjestelmä ottaa käyttöön. VEETIin käyttäminen koskee myös vesihuollon tukkulaitoksia ja jätevedenkäsittelylaitoksia. VEETIin päivitetään perustietoja, jos ne muuttuvat. Vuosittain tallennetaan vesihuoltolaitoksen tärkeitä toimintaan liittyviä tietoja. Vuositiedot ovat vastaavia tietoja kuin ne, mitä ELY-keskukset ovat pyytäneet toimittamaan vuosittain VELVET-järjestelmään.

Ympäristöluvanvaraiset jätevedenpuhdistamot toimittavat tietoja jatkossakin YLVAan, joka on lupa-asioiden valvontajärjestelmä. YLVA:n ja VEETI:n välinen tiedonsiirto mahdollistaa sen, että sama tieto tallennetaan vain kerran järjestelmään.

2. Selaimet

VEETIä voi käyttää ainakin Firefox, Chrome ja Edge -selaimilla. Internet Explorerin käyttöä ei enää suositella.

3. Uuden organisaation perustaminen VEETI-järjestelmään

SYKEN pääkäyttäjää lisää uuden organisaation. Uuden organisaation perustamissivu näkyy vain pääkäyttäjälle. Organisaatiota perustettaessa VEETIin ovat pakollisia tiedoja

- Nimi suomeksi ja ruotsiksi
- Y-tunnus
- Kotikunta
- Asiointikieli
- Postiosoite ja Postitoimipaikka
- Toiminta-alue, onko vahvistettu, Kyllä tai Ei. Mikäli kyllä, mikä elin vahvistanut ja milloin.
- Varautumissuunnitelma, onko laadittu, Kyllä tai Ei. Mikäli kyllä, niin pvm. jolloin päivätty.
- Toimiala, jokin seuraavista
 - Vesi- ja viemärlaitos
 - Yksinomaan vesilaitos
 - Tukkuvesilaitos
 - Tukkuviemärlaitos
 - Yksinomaan viemärlaitos
- Toimintamuoto, jokin seuraavista
 - Alueellinen kunnan liikelaitos
 - Alueellinen osakeyhtiö
 - Avoin yhtiö
 - Kunnan laskennallisesti eriytetty vesilaitos
 - Kunnan liikelaitos
 - Kunnan muu taseyksikkö
 - Kuntayhtymä
 - Osakeyhtiö
 - Osuuskunnat
 - Tukkuosakeyhtiöt
 - Muu

4. Tunnistautuminen ja kirjautuminen VEETI-järjestelmään

VEETI-järjestelmään kirjaudutaan Suomi.fi-tunnistautumisella, siihen löytyy erillinen ohje ymparisto.fi:n sivulta [www.ymparisto.fi/fi-FI/Kartat_ ja_tilastot/Tietojarjestelmat/Vesihuollon_tietojarjestelma_VEETI_ohje\(35455\)](http://www.ymparisto.fi/fi-FI/Kartat_ ja_tilastot/Tietojarjestelmat/Vesihuollon_tietojarjestelma_VEETI_ohje(35455)).

Kun kirjautuu VEETI-järjestelmään, oletuksena avautuu aina se organisaatio (vesihuoltolaitos), jota käyttäjä edustaa. Muut käyttäjät (esim. ELYt) ohjautuvat "Vesihuolto-organisaation valinta"-näyttöön. Vesihuolto-organisaatiota haettaessa voi hakukriteeriksi valita joko ELY-keskuksen, Kotikunnan tai Vesihuoltolaitoksen nimen. Valinnan jälkeen "Etsi"-painikkeella suoritetaan haku.

5. Navigointi

VEETIn näytöissä on vasemmassa osiossa näyttövalintalista (kuva 1), josta voi klikkaamalla kyseistä riviä valita näytön (sivun), jota haluaa tarkastella tai päivittää tietoja. Näytöistä voi palata takaisin edelliseen kohtaan myös "murupolkua" pitkin, valitsemalla murupolun edellisen kohdan.

The screenshot shows the VEETI system interface. At the top, there is a navigation bar with the following items: Etusivu, Oma organisaatio, Vesihuolto-organisaation valinta, and Raportit. Below this is a breadcrumb trail: Etusivu > Vesihuolto-organisaation valinta (Testiorganisaatio) > Organisaation tiedot. A blue box labeled "Valittavat sivustot" points to the breadcrumb trail. A blue arrow labeled "Murupolku" points to the breadcrumb trail. On the left side, there is a vertical menu with the text "Näyttö" and a list of navigation options: Perustiedot, Organisaation tiedot, Vedenottamot, Toiminta-alueen kartat, Vedenottoluvat, Vesisäiliöt, Verkot, Jätevedenpuhdistamot, Vuosittaiset tiedot, Liittymämäärät, Vedenotto, Tekopohjaveden valmistuksen imeytysmäärät, Verkostoon pumpattu ja laskutettu talousvesi, Talousveden osto ja myynti, Verkkojen pituudet ja materiaalit, Verkkojen saneeraukset, Vesijohtoverkkojen putkirikkojen määrä, Laskutettu jätevesi, Jäteveden vastaanottaminen ja johtaminen, Taloustietoja, Investoinnit, Voimassa olevan luvan ehtojen täytyminen, Taksat, Energian tuotto (biokaasu), and Energian käyttö. A blue box labeled "Vuosittaiset tiedot" points to the "Vuosittaiset tiedot" option in the menu. On the right side, there is a section titled "Organisaation tiedot" with a question mark icon. Below this is a table of information:

Nimi	Testiorganisaatio
Y-tunnus	2224466-8
Kotikunta	Mikkeli - Etelä-Savon ELY
Puhelinnumero	+358 40 123 4567
Sähköpostiosoite	testinvesi@mikkeli.fi
WWW -osoite	www.testi/vesi
Faksi	
Asiointikieli	Suomi
Käyntiosoite	
Postiosoite	PL 123, ANTTOLA 52100
Toiminta-alue vahvistettu	Kyllä
Toiminta-alueen vahvistuspäivämäärät	Mikkeli
Vain perustiedot	
Toimiala	Vesi- ja viemärlaitos
Toimintamuoto	Kunnan muu taseyksikkö
Edellinen toimintamuoto	

Kuva 1. VEETIn näyttöjen osat.

VEETIssä on kahdenlaisia tietoja:

Perustiedot ovat vesihuolto-organisaation harvemmin muuttuvia tietoja, kuten yhteystiedot, vedenottamot, verkot jne. (ks. kuva 2). Osa perustiedoista kuvaa vesihuolto-organisaation toimintaa ja niihin liittyy vuosittaisen tiedon erillinen syöttönäyttö. Esimerkiksi VEETIin luetellaan vesijohtoverkot, jotta voidaan ilmoittaa niiden putkien pituuksia verkoittain. Osa perustiedoista on itsessään merkityksellisiä vesihuollon valtakunnallisen hallinnan kannalta, kuten tiedot vesisäiliöiden saneeraustilanteesta.

Kunkin vesihuolto-organisaation edustajat syöttävät VEETIin oman organisaationsa tiedot. He voivat selata muiden organisaatioiden tietoja. VEETI-järjestelmä tarjoaa myös raportteja, joilla voi tarkastella tietoja aikasarjoina ja verrata vesihuolto-organisaatioiden tietoja toisiinsa.

Perustiedot
Organisaation tiedot
Yhdyshenkilöt
Toiminta-alueen kartat
Vedenottamot
Vedenottoluvat
Vesisäiliöt
Verkot
Jätevedenpuhdistamot

Kuva 2. Laitoksen perustiedot

VEETI generoi järjestelmän sisäisen asiakasnumeron, joka ei missään vaiheessa näy käyttäjälle (kuten VELVET-järjestelmässä näkyi). Uuden laitoksen perustaminen tehdään laitoksen virallisen edustajan tai ELYn vesihuollosta vastaavan pyynnöstä ja pyyntö tulee toimittaa SYKEN veetituki@ymparisto.fi osoitteeseen. Pyyntöön tulee ilmoittaa pakolliset tiedot (Y-tunnus, laitoksen nimi (suomeksi ja ruotsiksi), kotikunta, asiointikieli, postiosoite, postitoimipaikka, onko vahvistettua toiminta-aluetta, onko varautumissuunnitelmaa, toimiala ja toimintamuoto).

Vuosittaiset tiedot ovat vuosittain ilmoitettavia numeerisia tilastoja, kuten esimerkiksi vedenottomäärät ja verkkojen pituudet, joita vesihuolto-organisaatio päivittää VEETI-järjestelmään (kuva 3).

Vuosittaisia tietoja syötettäessä tietoja syötetään yhdelle vuodelle kerrallaan (kuva 4). Ensimmäiseksi täytyy valita vuosi, jonka tietoja on päivittämässä. Sen jälkeen voi valita muokkaustilan painamalla "Muokkaa"-näppäintä. On huomioitava, että jos kesken muokkaustilan muuttaa vuotta kohdasta "vaihdä vuosi", palaa näyttö selailutilaan.

Vuosittaiset tiedot
Liittymämäärät
Vedenotto
Tekopohjaveden valmistuksen imeytysmäärät
Verkostoon pumpattu ja laskutettu talousvesi
Talousveden osto ja myynti
Verkkojen pituudet ja materiaalit
Verkkojen saneeraukset
Vesijohtoverkkojen putkirikkojen määrä
Laskutettu jätevesi
Jäteveden vastaanottaminen ja johtaminen
Taloustietoja
Investoinnit
Voimassa olevan luvan ehtojen täytyminen
Taksat
Energian tuotto (biokaasu)
Energian käyttö

Kuva 3. Laitoksen vuosittaiset tiedot

Vedenotto

Syötettävä vuosi: 2013

Vedenottamo	Vesityyppi	Vedenotto vuonna: 2013 m ³ /a	Vedenotto vuonna: 2012 m ³ /a
Esimerkki 2 vedenottamo	Pintavesi	<input type="text" value="6686626"/>	
Esimerkki1 vedenottamo	Tekopohjavesi	<input type="text" value="6000002"/>	

Kuva 4. Vuosittaisten tietojen muokkaus

6. Näyttöjen tyypit ja painikkeet

Järjestelmän näytöt jakautuvat neljään eri tyyppiin:

- Selausnäkymät
- Muokkausnäkymät
- Listausnäkymät
- Vuosittaisten tietojen näkymät

Selailunäkymässä voi tietoja katsoa, mutta ei muuttaa niitä.

Selausnäytöllä tarkastellaan näytöittäin tietoja tai yksittäiseen kohteeseen, kuten yhdyshenkilöön, liittyviä tietoja (kuvat 5 ja 6).

Organisaation tiedot ?

Nimi	Testi organisaatio
Y-tunnus	2224466-8
Kotikunta	Mikkeli - Etelä-Savon ELY
Puhelinnumero	+358 40 123 4567
Sähköpostiosoite	testinvesi@mikkeli.fi
WWW -osoite	www.testi/vesi
Faksi	
Asiointikieli	Suomi
Käyntiosoite	
Postiosoite	PL 123, ANTTOLA 52100
Toiminta-alue vahvistettu	Ei
Vain perustiedot	Ei
Toimiala	Vesi- ja viemärlaitos
Toimintamuoto	Kunnan muu taseyksikkö
Edellinen toimintamuoto	
Toimintamuodon muutosvuosi	
Toiminta alkanut	
Toiminta loppunut	
Korvaava organisaatio	
Toiminnan muutoksen lisätiedot	
Verkostotietojen säilytys	
Vesienhoitoalueet, joissa tällä vesihuolto-organisaatiolla on toimintaa	Vuoksen vesienhoitoalue (VHA1)

Kuva 5. Selausnäkyvä testiorganisaation perustiedoista

Jos käyttäjällä on vain selailuoikeudet, ei näytöllä ole "Muokkaa"- tai "Lisää"- painiketta. Muussa tapauksessa painikkeet näkyvät näytöllä (kuva 6), ja valintapainikkeet "Muokkaa" tai "Lisää" tuovat esille syöttökentät, joihin voi päivittää tietoja.

Yhdyshenkilöt

Nimi	Sähköpostiosoite	Puhelinnumero	Matkapuhelinnumero	Vastuualueet
Nimi Sukunimi	nimi.sukunimi@laitos.fi	000000000	000000000	Hallinto, Talousvesi, Hulevesi

[Lisää](#)

Kuva 6. Yhdyshenkilöt näyttö ja "Lisää"-painike

Muokkausnäkyvässä voi näytön tietoja muuttaa (kuva 7). Jos käyttäjällä on oikeus muokata tietoja, voidaan näytöltä siirtyä muokkaamaan tietoja klikkaamalla ”Muokkaa”-painiketta, tai poistaa kaikki tämän kohteen tiedot ”Poista”-painikkeella.

Nimi Sukunimi

Peruuta Tallenna

Etunimi * Nimi

Sukunimi * Sukunimi

Puhelinnumero 000000000

Matkapuhelinnumero 000000000

Sähköpostiosoite nimi.sukunimi@laitos.fi

Vastuualueet

- Hallinto
- Talousvesi
- Jätevesi
- Verkosto
- Hulevesi

Peruuta Tallenna

Kuva 7. Yhteyshenkilön tietojen muokkausruutu

Jos muuttaa jo olemassa olevia tietoja ja ei halua muutoksia kuitenkaan viedä järjestelmään, valintapainike ”Peruuta” jättää aiemmat tiedot kenttiin ja palauttaa murupolussa yhtä näkymää edelliselle tasolle (tämä pätee kaikkiin näyttöihin, jossa on ”Peruuta” käytössä).

Valintapainike ”Tallenna” tallentaa muutetut tiedot. Jos poistuu näytöltä tallentamatta tietoja, näkyy herja ”Sinulla on tallentamattomia tietoja lomakkeella...”. Näin varmistetaan, ettei näytöltä vahingossa poistuta tallentamatta tietoja.

Näytöissä on myös varmistuskysymyksiä. Esimerkiksi, jos yrittää poistaa tietoja tarkistetaan, että varmasti on tarkoitus poistaa tiedot. Syöttökentissä on lukuarvovalidointia. Validoinnilla tarkistetaan syötettyjen lukuarvojen oikeamuotoisuus. Jos esimerkiksi verkkoon on liitetty vuositietoja, ei verkkoa voi poistaa ennen, kuin on poistanut vuosittaiset tiedot.

Kaikki Vuosittaiset tiedot -otsikon alla olevat näkymät ovat vuosittaisten tietojen näkymiä, joissa syötetään tietylle vuodelle tiettyyn aiheeseen liittyviä tietoja.

Vuosittaisten tietojen syöttönäytöissä on alhaalla erikseen vapaamuotoinen tekstikenttä (kuva 8), johon voi kommentoida syötetyistä tiedoista esimerkiksi poikkeamat. Kyseinen tieto näkyy näytöllä, eikä sitä tuoda raportteihin.

Lisätiedot

Kuva 8. Vapaamuotoinen "Lisätiedot"-kenttä

Listausnäytöllä luetellaan tietyn tyyppisiä kohteita, kuten yhdyshenkilöitä. Osa kohteiden tiedoista näytetään listauksessa ja loput tiedoista saadaan näkyviin selausnäytöllä, joka aukeaa klikkaamalla halutun kohteen nimeä. Lisää-painiketta klikkaamalla voidaan lisätä uusi kohde (kuvat 9 ja 10).

Vedenottamot		
Nimi	Vesityyppi	Tila
Esimerkki 2 vedenottamo	Pintavesi	Käytössä
Esimerkki1 vedenottamo	Tekopohjavesi	Käytössä

Kuva 9. Listausnäkyvä vedenottamoista

Yhdyshenkilöt				
Nimi	Sähköpostiosoite	Puhelinnumero	Matkapuhelinnumero	Vastualueet
Nimi Sukunimi	nimi.sukunimi@laitos.fi	000000000	000000000	Hallinto, Talousvesi, Hulevesi

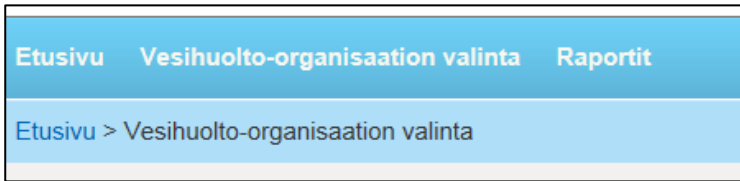
Kuva 10. Yhdyshenkilöiden listausnäkyvä

Kaikista muista Perustiedot-otsikon alla olevista linkeistä, paitsi Organisaation tiedot -linkistä, aukeaa listausnäkyvä. Listausnäkyvästä päästään yksittäisten kohteiden selausnäkyviin ja niistä edelleen muokkausnäkyviin.

7. Organisaation valinta

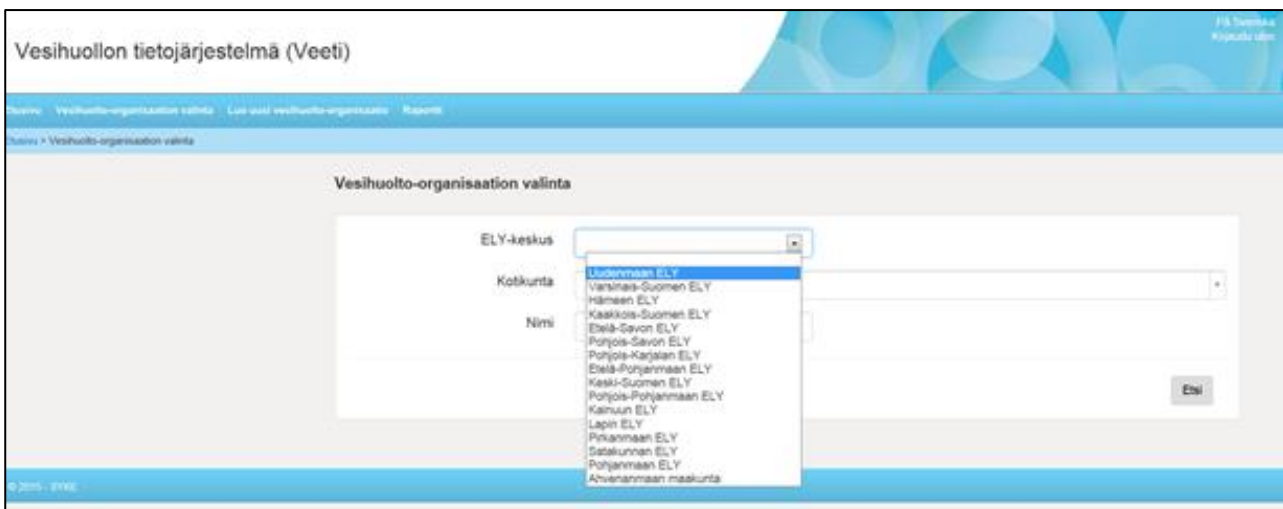
Ennen kuin VEETI:ssä voidaan muokata tai selata organisaation tietoja, on käyttäjän valittava "Vesihuolto-organisaation valinta" -näytöltä organisaatio, jota tarkastelee. Jos käyttäjällä on oikeus muokata vain tietyn vesihuolto-organisaation tietoja, aukeaa tämän organisaation tiedot oletuksena heti kirjautumisen jälkeen käyttäjälle. Jos käyttäjä haluaa selata jonkun toisen vesihuolto-

organisaatio tietoja, ”Vesihuolto-organisaation valinta” -näytölle pääsee valitsemalla sivuston ylänavigaatiosta ”Vesihuolto-organisaation valinta” (kuva 11).

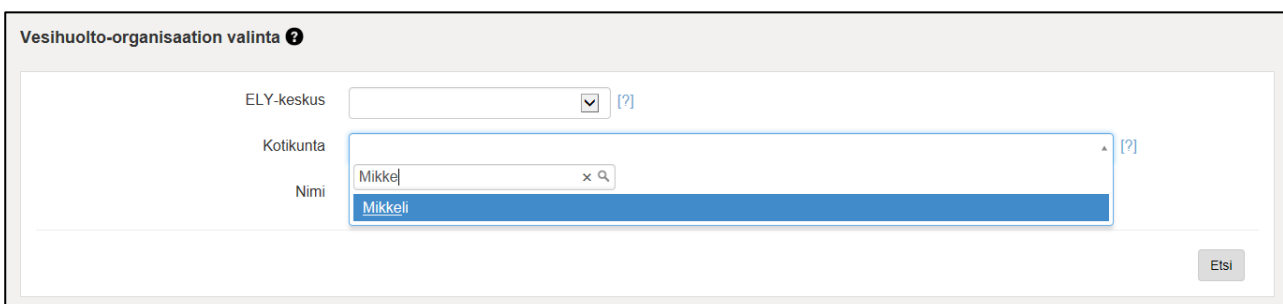
Kuva 11. Vesihuolto-organisaation valinnan murupolku

Vesihuolto-organisaatiota voi hakea joko sen sijainnin perusteella tai laitoksen nimellä. Laitosta voi hakea joko ELY-keskuksella (kuva 12), kotikunnalla (kuva 13) tai vesihuoltolaitoksen nimellä (kuva 14).

Kuva 12. Laitoksen haku ELY-keskuksen perusteella

Organisaatio voidaan valita myös sen sijaintikunnan mukaan. Valitulla ELY-keskuksella voi rajata hakua halutun ELYn alueella oleviin kuntiin. Käyttäjä voi hakea suoraan kunnan nimellä syöttämällä ensimmäiset kunnan nimessä olevat kirjaimet ja valitsemalla listalta haluamansa (kuva 13). Valittu kunta saadaan poistettua ”x”-merkillä.

Kuva 13. Laitoksen haku kunnan nimellä

Käyttäjä voi hakea laitoksia vastaavalla tavalla myös laitoksen nimen perusteella (kuva 14).

Vesihuolto-organisaation valinta

ELY-keskus

Kotikunta

Nimi
 Esimerkki vesilaitos

Hakutuloksia: 12 Etsi

Nimi	Postiosoite	Postinumero	Postitoimipaikka	Kotikunta
Esimerkki vesilaitos	08100	08100	LOHJA 08100	Lohja
Hyrkkölän vesiosuuskunta	c/o Tiltoimisto Marjut Uotila Oy Rantate 20			Lohja
Hämjön vesiosuuskunta	Kivlähteentie 58/Koski Reino 09810			Lohja
HÄRKÄJOEN VESIOSUUSKUNTA	ALEKSANTERINTIE 14			Lohja
Jakovan vesiosuuskunta	Jakovantie 58			Lohja
Jantoniemi-Karnainen vesiosuuskunta	Jantoniementie 208			Lohja
KARJALOHJAN KUNNAN VESIHUOLTOLAITOS	KESKUSTIE 23			Lohja

Kuva 14. Laitoksen haku sen nimellä

Jos laitoksia haetaan sijainnin perusteella (ELY-keskuksella tai kunnalla), hakutuloksena näytetään kaikki valitulle alueelle kuuluvat organisaatiot (kuva 15).

Vesihuolto-organisaation valinta ?

ELY-keskus [?]

Kotikunta x [?]

Nimi [?]

Hakutuloksia: 20 Etsi

Nimi	Postiosoite	Postinumero	Postitoimipaikka	Kotikunta
HAUKIVUOREN VESIOSUUSKUNTA HAUKI	Keskustie 64-66	51600	HAUKIVUORI	Mikkeli
HERMANNIN VESIOSUUSKUNTA	Mäntytie 4 A 5	50670	OTAVA	Mikkeli
KOIVIKON VESIOSUUSKUNTA	Kotipolku 6	50100	MIKKELI	Mikkeli
KUIVASALMEN VESIOSUUSKUNTA	c/o V-P Kuuranne, PL 177	50101	MIKKELI	Mikkeli
LÖYTÖ-VITSIÄLÄN VESIOSUUSKUNTA	VITSIÄLÄNKUJA 8	52320	VITSIÄLÄ	Mikkeli
MIKKELIN VESILAITOS	Mannerheimintie 1	50100	MIKKELI	Mikkeli
OLKKOLAN VESIOSUUSKUNTA	Moisiontie 3 as 2	50520	MIKKELI	Mikkeli
OTAVAN KOTALAHDEN VESIOSUUSKUNTA	Vihtaniementie 70 a	77330	VIRTASALMI	Mikkeli
RISTIINAN KUNNAN VESIHUOLTOLAITOS	LINNANTIE 2	52300	RISTIINA	Mikkeli
SAIRILAN VESIOSUUSKUNTA	c/o Olavi Leinonen JOKI-SAIRILANTIE 5	50180	MIKKELI	Mikkeli

« 1 2 »

Kuva 15. Mikkelin alueella toimivat laitokset

8. Liitännät muihin järjestelmiin

VEETiin välitetään YLVA-järjestelmästä jätevedenpuhdistamoiden tietoja. POVET-järjestelmä hakee ottamoiden tietoja VEETistä.

9. Mahdolliset ongelmat tietojen päivittämisessä

Samanaikainen päivitys

Jos käsiteltävällä näytöllä on samaan aikaan useampi käyttäjä muuttamassa saman laitoksen tietoja, saa oheisen ”punaisella pohjalla” olevan herjan ”Joku on jo muokannut näitä tietoja. Ole hyvä ja lataa sivu uudestaan. Ota talteen syötetyt tiedot, sillä ne menetetään” (kuva 80).

”Ole hyvä ja lataa sivu uudestaan” tarkoittaa sitä, että valitaan ”Peruuta” ja poistuu muokkaustilasta. Sen jälkeen voit valita uudelleen muokkaustilan.

The screenshot shows the VEETI system interface. At the top right, there are buttons for 'Peruuta' and 'Tallenna'. A red warning banner reads: 'Joku on jo muokannut näitä tietoja. Ole hyvä ja lataa sivu uudestaan. Ota talteen syötetyt tiedot, sillä ne menetetään.' Below this, the 'Vedenottamot' section contains a form with the following fields: 'Nimi' (text input, value: 'Esimerkki 2 vedenottamo'), 'Vesityyppi' (dropdown, value: 'Tekopohjavesi'), 'Vedenottamon paikan valinta' (button: 'Kartta'), 'Kunta' (text input, value: 'Lohja'), 'Pohjoiskoordinaatti' (text input, value: '6 686 337'), 'Itäkoordinaatti' (text input, value: '338 417'), 'Tila' (dropdown, value: 'Käytössä'), and 'Vesi käsitellään' (dropdown, value: 'Kyllä'). To the right of the form is a map showing the location of the water intake in Lohja. Below the 'Vedenottamot' section is the 'Raakavedenotto' section, which includes 'Raakaveden ottopaikan valinta' (button: 'Kartta'), 'Vesistö' (text input, value: '23.021'), 'Kunta' (text input, value: 'Lohja'), 'Pohjoiskoordinaatti' (text input, value: '6684950'), and 'Itäkoordinaatti' (text input, value: '338832'). To the right of this form is another map showing the location of the raw water intake. At the bottom left, there is a label 'Imeyty'.

Kuva 16. Jos saman organisaation saman näytön tietoja muokkaa samanaikaisesti useampi VEETI-käyttäjä, tulee näyttöön yllä oleva virheilmoitus.

10. PERUSTIEDOT

Organisaation tiedot

SYKEN pääkäyttäjä perustaa uuden organisaation VEETI-järjestelmään. Uuden organisaation perustaminen tilataan osoitteesta veetituki@ymparisto.fi. Uuden organisaation perustamiseksi vaaditut vähimmäistiedot on listattu tämän ohjeen luvussa 3. Vain SYKEN pääkäyttäjä voi muuttaa organisaation nimen, Y-tunnuksen ja kotikunnan. Tämän jälkeen organisaation edustaja voi muokata muita tietoja.

Jos organisaatio on kaksikielinen laitos, ilmoitetaan uutta laitosta perustettaessa myös ruotsinkielinen nimi. VEETIn kohta ”Nimi ruotsiksi” on kuitenkin pakollinen tieto, joten jollei laitoksella ole erikseen ruotsinkielistä nimeä, siihen täytetään suomenkielinen nimi.

”Organisaation tiedot” -näytöllä on lisättävä toiminta-alueen vahvistuspäivämäärä (kuva 17), jotta ”Toiminta-alueen kartat”-näytöllä voi lisätä toiminta-alueen nimen ja sitä kuvaavan karttatiedoston.

Organisaation tiedot ?

Poista Vesihuoltolaitoksen kuvaukset Muokkaa

Nimi	Testiorganisaatio	
Y-tunnus	2224466-8	
Kotikunta	Mikkeli - Etelä-Savon ELY ympäristö ja luonnonvarat	
Puhelinnumero	+358 40 123 4567	
Sähköpostiosoite	testinvesi@mikkeli.fi	
WWW -osoite	www.testi/vesi	
Faksi		
Asiointikieli	Suomi	
Käyntiosoite		
Postiosoite	PL 123, ANTTOLA 52100	
Toiminta-alue	Kyllä	
Toiminta-alueen vahvistuspäivämäärät	Mikkeli	2.6.1994
Lisätietoja toiminta-alueesta		
Toiminta-aluekartan www-osoite		
Varautumissuunnitelma	Ei	
Varautumissuunnitelman päiväys		
Vain perustiedot		
Toimiala	Vesi- ja viemärlaitos	
Toimintamuoto	Kunnan muu taseyksikkö	
Edellinen toimintamuoto		
Toimintamuodon muutosvuosi		
Toiminta alkanut		
Toiminta loppunut		
Korvaava organisaatio		
Organisaation historia		
Toiminnan muutoksen lisätiedot		
Verkostotietojen säilytys		
Vesienhoitoalueet, joissa tällä vesihuolto-organisaatiolla on toimintaa	Vuoksen vesienhoitoalue (VHA1)	

Poista Vesihuoltolaitoksen kuvaukset Muokkaa

Kuva 17. Organisaation perustiedot. Jotta "Toiminta-alueen kartat" -valikko tulee näkyviin, täytyy toiminta-alue merkitä vahvistetuksi.

Laitosten yhdistyessä merkitään lopettavan laitoksen tietoihin lopettamispäivämäärä ja korvaavan laitoksen nimi. Tämän mahdollistamiseksi on uusi **korvaava** laitos oltava perustettuna.

Laitosten yhdistymisen jälkeen aiemmin erillään toimineilla laitoksilla on vain yksi Y-tunnus, jonka kautta kirjautuminen tapahtuu jatkossa.

Laitoksen aiempi toimintamuoto merkitään vain, jos laitos on muuttanut toimintamuotoaan. Jos laitos on yhdistynyt aiemmista laitoksista, ei sille merkitä aiempaa toimintamuotoa. (Jos kaksi laitosta on yhdistynyt, toinen voi olla ollut esim. liikelaitos ja toinen Oy, uudelle ei merkitä aiempaa toimintamuotoa vaan se katsotaan uudeksi laitokseksi.)

Painonapin Vesihuoltolaitoksen kuvaukset -kohdasta pääsee antamaan vapaamuotoista tekstiä laitoksesta, sen toiminnasta ja taustasta. Tieto siirtyy vesi.fi-palveluun, jolloin laitoksen vesi.fi-sivua voi käyttää pienellä laitoksella omana kotisivunaan.

Omistusosuudet

Omistusosuudet annetaan prosenttiosuuksina; omistajan virallinen nimi ja omistuksen prosenttiosuus. Osuuskuntamuotoisissa laitoksissa osakkaita ei luetella, vaan todetaan esim. omistajaosakkaat - 100 %. Jos osuuskunnalla on muita osakkaita, esim. kunta, annetaan sen osuus käyttäen omistajan virallista nimeä. Yritys- tai yhteisöomistajasta annetaan y-tunnus sekä määritellään omistajan tyyppi alavetovalikon vaihtoehtoista.

Yhdyshenkilöt

Yhdyshenkilö-näytölle lisätään organisaation yhdyshenkilöt vastuualueittain (kuva 18). Käytetään virallista etu- ja sukunimeä, koska yhteystietoja käytetään esimerkiksi postituksissa.

Puhelinnumerokenttä sisältää muotopakotteen. Sähköpostiosoite lisätään ilman ääkkösiä.

Yhdyshenkilöt ?				
Nimi	Sähköpostiosoite	Puhelinnumero	Matkapuhelinnumero	Vastuualueet
Testi Savolainen	testi.savolainen@mikkeli.fi	+358 40 121 2123		Hallinto, Jätevesi
				Lisää

Kuva 18. Yhdyshenkilöt-näyttö

Toiminta-alueen kartat

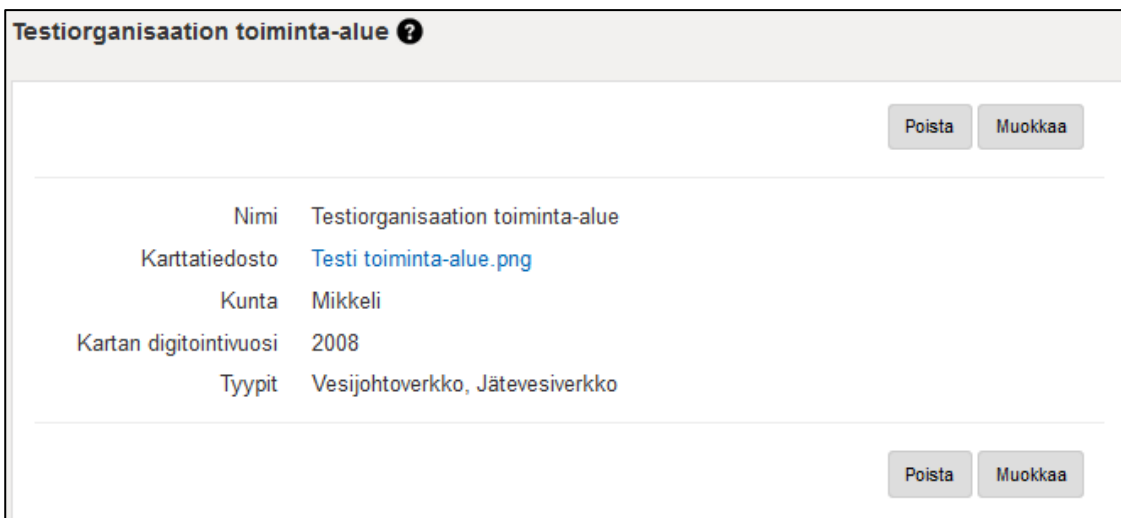
Toiminta-alueen karttoja (kuva 19) voidaan syöttää vain niille kunnille, joille "Organisaation tiedot" -näytöllä on "Toiminta-alue vahvistettu" -kohtaan valittu kyllä ja merkitty toiminta-alueen vahvistamispäivämäärä (vain ne tulevat tarjolle valittaviksi kuntalistaukseen). Jos vesihuoltolaitos toimii ylikunnallisesti, on kukin kunta vahvistanut osaltaan toiminta-alueen. Tällöin toiminta-alueen vahvistusajankohta voi vaihdella alueittain, ja osa voi olla vielä valituksen kohteena ja siten saavuttamatta lainvoimaisuutta. "Organisaation tiedot" -näytölle syötetään toiminta-alueen vahvistusajankohta kunnittain.

Kuva 19. "Toiminta-alueen kartat" –näyttö

Toiminta-alueen kartan tiedoston nimi on kuvaava (esimerkiksi nimessä on mukana vuosiluku kertomassa kartan ajantasaisuudesta). Kartan selkeä nimeäminen helpottaa karttatietojen päivitystarpeen huomaamista ja vähentää päällekkäistä syöttämistä (sama kartta syötettäisiin kahteen kertaan). "Toiminta-alueen kartat" -näytölle ei voi toistaiseksi tallentaa karttoja. Poistu "Peruuta" -painikkeella. Kartta-osio otetaan käyttöön joulukuun 2015 versiossa.

Liitetiedostojen suositusmittakaava/vaativuorokkuus on 1:10 000 tai tarkempi, joten zoomauskin onnistuu hyvin. Kartassa on tieto mittakaavasta (mittakaavajanana). Toiminta-aluekartta voi olla osina (esim. kunnittain, tai saman kunnan eri verkkoalueet omina karttoinaan) ja jokainen verkkotyyppi voi olla omalla kartallaan (kuva 20).

Kuva 20. Tallennettu toiminta-alueen kartta. Tiedoston nimestä on hyvä käydä ilmi mm. kartan vuosi.

Vedenottamot

Vedenottamot-näytössä näkyvät käsiteltävälle organisaatiolle ilmoitetut vedenottamot (kuva 21). Kunkin Vedenottamon tietoja pystyy tarkastelemaan tarkemmin.

Vedenottamot ?			
Nimi	Vesityyppi	Tila	Kunta
Anttolan keskustan ottamo	Pintavesi	Käytössä	Mikkeli
Neitvuoren pohjavedenottamo	Pohjavesi	Käytössä	Mikkeli
Testiorganisaation vedenottamo	Tekopohjavesi	Varalla	Mikkeli

Kuva 21. Vedenottamot-näyttö

Vedenottamoita pystyy lisäämään "Lisää"-painikkeen kautta (kuva 22).

Vedenottamot ?

Vedenottamo

Nimi * [?]

Vesityyppi * [?]

Vedenottamon paikan valinta *

Kunta [?]

Pohjoiskoordinaatti (ETRS-TM35FIN)

Itäkoordinaatti (ETRS-TM35FIN)

Tila * [?]

Vesi käsitellään [?]

Verkot, joihin tämän vedenottamon vettä johdetaan käsittelyn jälkeen

Vesihuolto-organisaatio Verkot

Kuva 22. Vedenottamon lisääminen

Nimi

Vedenottamon nimi.

Vesityyppi

Vedenottamon vesityyppi voi olla pinta-, pohja- kalliopohja- tai tekopohjavesi.

Kun vesityypiksi on valittu tekopohjavesi, näytölle tuodaan raakavedenotto ja imeytys.

Vedenottamolle merkittyä vesityyppiä voidaan muuttaa, mutta se tulee kyseeseen vain jos pohjavedenottamo muuttuu tekopohjavedenottamoksi (tai päinvastoin). Vesityyppitiedon historiaa ei tallenneta, joten vedenottamon vesityypin muuttaminen muuttaa myös aiempia vuosia koskevilla raporttihauissa kyseisen ottamon osalta vesityyppitiedon uuteen valittuun luokkaan. Tämä ei kuitenkaan haittaa, koska vedenottolupia tarkastelemalla voidaan huomata, milloin muutos tekopohjavesilaitokseksi on tapahtunut ja millaisia muutoksia uuden luvan myötä on sallittuun vedenottomäärään tullut. Vedenottamon vesityyppiä ei tule muuttaa pintavedestä pohjavedeksi tai päinvastoin.

Tekopohjavesilaitoksien osalta on huolehdittava, että vedenotto raakavesilähteestä on kyseisen ottamon kohdalla (oma ottamonsa), ja vesityyppi merkitty oikein (pintavesi, jos raakavesilähteenä esim. joki tai järvi), imeytymäärät erikseen (imeytyksestä on oma osionsa) ja vedenotto erikseen (siinä osa luontaista ja osa tekopohjavettä).

Jos vedenottamon vesityyppi on tekopohjavesi, voidaan sille syöttää tekopohjaveden valmistamiseen liittyviä tietoja. Nämä tiedot tulevat samaan näkymään heti vesityypin valinnan jälkeen. Tekopohjaveteen liittyen kirjataan tietoja tekopohjaveden muodostamiseen käytettävän raakaveden otto paikasta sekä imeytysalueesta ja -tavasta. Imeytyksessä käytettävät vesimäärät syötetään vuosittaisten tietojen puolella.

Vedenottamon paikan valinta

Ottamoa syötettäessä voidaan sen sijaintipaikka hakea kartalta. Hyväksyttäessä kartalle merkityn pisteen sijainti, hakee järjestelmä koordinaatit, kunnan ja muita sijaintiin liittyviä tietoja (kuva 23) *(karttahuvaksynnän myötä näkymään haettavat tiedot vaihtelevat näkymittäin)*.

Kartta-painike tuo erillisen karttakomponentin käyttöön. Karttakomponentin käyttöohje on esitetty liitteessä 1.

Anttolan keskustan ottamo

Peruuta Tallenna

Vedenottamo

Nimi * Anttolan keskustan ottamo [?]

Vesityyppi * Pintavesi [?]

Vedenottamon paikan valinta * Kartta

Kunta Mikkeli [?]

Pohjoiskoordinaatti (ETRS-TM35FIN) 6828118

Itäkoordinaatti (ETRS-TM35FIN) 534988

Tila * Käytössä [?]

Vesi käsitellään Kyllä [?]

Map showing location in Anttola, Mikkeli.

Kuva 23. Vedenottamon paikkatiedot, kun haluttu sijainti on valittu kartalta.

Raakaveden otto paikan valinta

Kun on valinnut vedenottamon sijaintipaikan, täydentänyt "Tilan" ja "Vesi käsitellään" -kohdat, tallennetaan muutokset. Tallennuksen jälkeen näkyy raakavedenotto paikan "Kartta"-painike ja voi valita raakavedenotto paikan sijainnin kartalta (kuva 24).

Karttavalinnalla voidaan sijaintipaikka hakea kartalta ja hyväksyttäessä kartalle merkityn pisteen sijainti hakee järjestelmä vesistöön, kunnan koordinaatit tallennuksen jälkeen. Lisäksi päivitty imeytysalueen nimi. Kartta-painike tuo erillisen karttakomponentin käyttöön.

Vedenottamot

Vedenottamo

Nimi *

Vesityyppi *

Vedenottamon paikan valinta

Kunta

Pohjoiskoordinaatti *
(ETRS-TM35FIN)

Itäkoordinaatti *
(ETRS-TM35FIN)

Tila *

Vesi käsitellään

Tekopohjaveden valmistus

Raakavedenotto

Raakaveden ottopaikan valinta

Vesistö

Kunta

Pohjoiskoordinaatti
(ETRS-TM35FIN)

Itäkoordinaatti
(ETRS-TM35FIN)

Kuva 24. Vedenottamon muokkaustila, kun vedenottamolle on annettu nimi, vesityyppi, sijainti ja tila sekä tallennettu välissä ja avattu muokkaustila uudelleen.

Imeytys

Tekopohjaveteen liittyen kirjataan tietoja tekopohjaveden imeytysalueesta ja -tavasta. Imeytyksessä käytettävät vesimäärät syötetään vuosittaisten tietojen puolella.

Imeytysalueen nimi

Raakaveden ottopaikan valinta päivittää myös imeytysalueen nimen (kuva 25).

Raakavedenotto (1)

Raakaveden ottoapaikan valinta Kartta

Vesistö

Kunta [?]

Pohjoiskoordinaatti (ETRS-TM35FIN)

Itäkoordinaatti (ETRS-TM35FIN)

Poista raakavedenottoaikka (1)

Imeytys (1)

Imeytysalueen nimi [?]

Imeytystavat

- Allasimeytys
- Sadetusimeytys
- Rantaimeytys
- Kaivoimeytys [?]

Lisää raakavedenottoaikka

Kuva 25. Raakaveden ottoapaikan ja imeytysalueen muokkausnäyttö

Imeytystavat

Valitse listalta yksi tai useampi imeytystapa (kuva 25).

Verkot, joihin tämän vedenottamon vettä johdetaan käsittelyn jälkeen

Vedenottamotietoihin voi lisätä myös tieto vesiverkoista, joihin otettua vettä johdetaan (kuva 26). Verkot luodaan Perustiedot -> Verkot -näytöllä.

Verkot, joihin tämän vedenottamon vettä johdetaan käsittelyn jälkeen

Vesihuolto-organisaatio

Verkot

Poista rivi

Lisää rivi

Peruuta
Tallenna

Kuva 26. Verkot, joihin vedenottamon vettä johdetaan, asetetaan eri näytöllä, mutta ne näytetään myös vedenottamo

Vedenottoluvat, jotka koskevat tätä vedenottamoa

Vedenottolupatiedot päivitetään eri näytöllä, nämä tiedot näytetään myös "Vedenottamot"-näytöllä (kuva 27).

Vedenottoluvat, jotka koskevat tätä vedenottamoa

Diaarinumero	Myöntäjä	Myöntöpäivä	Voimassa	Sallittu vedenottomäärä
1233333XX	Länsi- ja Sisä-Suomen AVI (LSSAVI)	05.02.1998	Kyllä	500 000 m ³ /d
0000000000111	Länsi-Suomen vesioikeus (LSVO)	05.01.1990	Kyllä	400 000 m ³ /d

Kuva 27. Vedenottolupien tiedot lisätään ja luvat kytketään tiettyyn vedenottamoon "Vedenottoluvat"-näytöllä, mutta tiedot näytetään myös "Vedenottamot"-näytöllä.

Vedenottoluvat

Kun valitsee joko Diaarinumeron tai Vedenottoluvan myöntäjän, pääsee seuraavassa kappaleessa esitettävään "Vedenottoluvat"-ylläpitoonäyttöön.

Vedenottamonäytössä liitetään vedenottolupatiedot kyseiseen vedenottamoon, johon lupa on myönnetty.

Vedenottolupa- ja diaarinumero ovat vedenottoluvassa olevaa tietoa. **Nimi** –kentässä on tieto Vedenottoluvan virallisesta myöntäjästä. **Myöntöpäivä ja Seuraava tarkistus päivä-tiedot ovat** Vedenottoluvassa. Vedenottoluvan voimassaolostatus "kyllä" tai "ei" voimassa. Vedenottamo on perustettava "Vedenottamot" näytöllä ennen kuin se voidaan hakea kyseisen organisaation ottamoiden alusvetovalikosta. Syötetään sallittu vedenottomäärä numeerisena tietona ja alusvetovalikosta valitaan oikea yksikkö (kuva 28).

Vedenottoluvat ?

Peruuta Tallenna

Vedenottolupanumero [?]

Diaarinumero [?]

Vedenottoluvan myöntäjä * [?]

Myöntöpäivä * [?]

Seuraava tarkastuspäivä [?]

Onko voimassa * [?]

Lisätiedot [?]

Vedenottamot, joita lupa koskee

Vedenottamo	Sallittu vedenottomäärä	Yksikkö
<input type="text" value="Testiorganisaation vedenottamo"/> [?]	<input type="text" value="50000"/> x	<input type="text" value="m³/d"/> [?]

Peruuta Tallenna

Kuva 28. Vedenottoluvan tietojen lisääminen ja luvan kytkeminen tiettyyn vedenottamoon.

Vedenottolupaa syötettäessä on päivitettävä järjestelmään luvanmukainen ottomäärä ja siihen liittyvä aikayksikkö. Vedenottoluvasta kirjataan suurin sallittu vedenottomäärä m³/d. Tieto mitä kuukausimäärää kohden vesimäärä on, kirjataan vapaamuotoiseen lisätietokenttään.

Jos vedenottamolla on kaksi (tai useampi) pumppaamo, joille on lupatiedoissa annettu eri lupavesimääräksi, kirjataan yhteisluku luvan määräksi. Lisäksi päivitetään lisätietokenttään nimeltä mainiten, paljonko kummastakin pumppaamosta saa ottaa. Koordinaatit voi antaa vain toiselle näistä.

Vesisäiliöt

Vesisäiliölle annettavia pakollisia tietoja ovat nimi, tyyppi, tilavuus sekä rakennusvuosi (kuva 29). Vesisäiliöiden kooksi merkitään laskennallinen maksimitilavuus m³. Vesisäiliön sijainti annetaan ”Kartta”-painikkeesta avautuvassa karttanäytössä samaan tapaan kuin esim. vedenottamojen sijainnit.

Vesisäiliöt Peruuta Tallenna

Nimi *	<input type="text" value="Testiorganisaation vesisäiliö"/>	[?]	
Omistaja	<input type="text" value="Testiorganisaatio"/>	[?]	
Tyyppi *	<input type="text" value="Ylävesisäiliö"/>	[?]	
Tilavuus * m ³	<input type="text" value="1500"/>	[?]	
Painetaso m	<input type="text" value="15"/>	[?]	
Paikan valinta	<input type="button" value="Kartta"/>		
Kunta	<input type="text" value="Mikkeli"/>	[?]	
Pohjoiskoordinaatti (ETRS-TM35FIN)	<input type="text" value="6827798"/>		
Itäkoordinaatti (ETRS-TM35FIN)	<input type="text" value="535318"/>		
Verkko	<input type="text" value="Anttolan vesijohtoverkko"/>	[?]	
Rakennetyyppi	<input type="text" value="Paikalle valettu betoni"/>	[?]	
Rakennusvuosi *	<input type="text" value="1996"/>	[?]	
Saneerausvuosi	<input type="text"/>	[?]	
Huoltovuosi	<input type="text"/>	[?]	
Poistettu käytöstä vuonna	<input type="text"/>	[?]	

Kuva 29. Vesisäiliön tietojen muokkausnäyttö

Osa vesisäiliöiden tiedoista on käyttörajoitettuja. Tiedoista kaikille näkyviä ovat vain nimi, sijaintikunta, säiliön tyyppi, rakennusvuosi, omistaja, tilavuus, käytössä/poistovuosi ja painetaso. Vesisäiliö linkitetään siihen verkkoon, johon se on yhteydessä (linkitys ei ole vielä toiminnassa).

Liitetiedostona voidaan tuoda säiliön valokuva ja kuva nimetään säiliön nimen mukaan (kuva 30).

Testiorganisaation vesisäiliö ?	
Nimi	Testiorganisaation vesisäiliö
Omistaja	Testiorganisaatio
Tyyppi	Ylävesisäiliö
Tilavuus m ³	1 500
Painetaso m	15
Kunta	Mikkeli
Pohjoiskoordinaatti (ETRS-TM35FIN)	6 827 798
Itäkoordinaatti (ETRS-TM35FIN)	535 318
Verkko	Anttolan vesijohtoverkko
Rakennetyyppi	Paikalle valettu betoni
Rakennusvuosi	1996
Saneerausvuosi	
Huoltovuosi	
Poistettu käytöstä vuonna	
Säiliön dokumentaatiot löytyvät	
Liitetiedostot	testivesiorganisaatio.jpg

Kuva 30. Vesisäiliön tiedot. Kuvassa näkyvät SYKEN pääkäyttäjälle näkyvät tiedot. Käyttörajoitetut tiedot eivät näy julkisesti.

Verkot

Verkot näkyvät listausnäkymänä (kuva 31). Kunkin verkon tietoja voi muokata klikkaamalla halutun verkon nimeä ja seuraavasta näytöstä ”Muokkaa”-painiketta.

Verkot ?		
Nimi	Tyyppi	Kunta
Testiverkko1	Vesijohtoverkko	Lohja
Testiverkko2	Vesijohtoverkko	Lohja
Testiverkko3	Jätevesiverkko	Lohja
Testiverkko4	Jätevesiverkko	Lohja

[Lisää](#)

Kuva 31. ”Verkot”-näyttö

Yksittäisen verkon lisääminen tapahtuu ”Verkot”-näytössä ”Lisää”-painiketta käyttäen. Uutta verkkoa lisättäessä tulee verkolle antaa nimi, kunta sekä verkon tyyppi. Kunnan voi valita alasvetovalikosta, kun kirjoittaa ensimmäiset kirjaimet kunnan nimestä. Tyyppivaihtoehdoksi voi

valita vesijohto-, jätevesi- tai hulevesiverkon. Haluttu verkkotyyppi valitaan ”Tyyppi”-alasetoalistasta (kuva 32).

The screenshot shows a web form titled 'Verkot'. It contains three main input fields: 'Nimi *', 'Kunta *', and 'Tyyppi *'. The 'Tyyppi *' dropdown menu is open, displaying three options: 'Vesijohtoverkko', 'Jätevesiverkko' (which is highlighted in blue), and 'Hulevesiverkko'. There are 'Peruuta' and 'Tallenna' buttons at the top right and bottom right of the form area.

Kuva 32. Verkon lisääminen ja verkkotyypin valinta

Jätevedenpuhdistamot

Käsiteltävään laitokseen liittyvät jätevedenpuhdistamot näkyvät listausnäköinä (kuva 33).

The screenshot shows a list view titled 'Jätevedenpuhdistamot'. It is divided into two sections. The first section is 'Vahtiin kirjatut luvanvaraiset jätevedenpuhdistamot' and contains a table with two columns: 'Nimi Veeti' and 'Nimi Vahti'. An example entry is shown: 'Esimerkkijäte3' under 'Nimi Veeti' and 'LOHJAN KAUPUNGIN VESIHUOLTOLAITOS, PELTONIEMEN JÄTEVEDENPUHDISTAMO' under 'Nimi Vahti'. The second section is 'Ei luvanvaraiset jätevedenpuhdistamot' and is currently empty. There are 'Lisää' buttons at the end of both sections.

Kuva 33. ”Jätevedenpuhdistamot”-näyttö

Luvanvaraiset jätevedenpuhdistamot löytyvät valvontajärjestelmästä (YLVA), joten VEETlin lisätään vain viittaus niihin jätevedenpuhdistamoihin, joiden vuosittaisia tietoja kukin vesihuolto-organisaatio raportoi VEETlin. Tämän lisäksi VEETlin syötetään ”Ei luvanvaraiset jätevedenpuhdistamot”.

”Ei luvanvaraisten jätevedenpuhdistamojen” tietoja ei ole aiemmin kerätty. Niiden tiedot voidaan syöttää VEETlin. Jos vesihuoltolaitos syöttää tietoja VEETlin, kaikki sen puhdistamot perustetaan. Valtaosa ”ei luvanvaraisten jätevedenpuhdistamoiden” tiedoista tulee suoraan kartalta, kun on valinnut oikean sijainnin.

VEETlin ei perusteta jätevedenpuhdistamoita, joiden tiedot ovat jo YLVAssa (ei tuplatietoja). Kyseisiä jätevedenpuhdistamoiden perustietoja ylläpidetään YLVA-järjestelmässä.

YLVAan kirjatut luvanvaraiset Jätevedenpuhdistamot

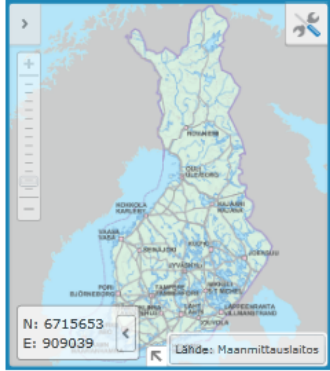
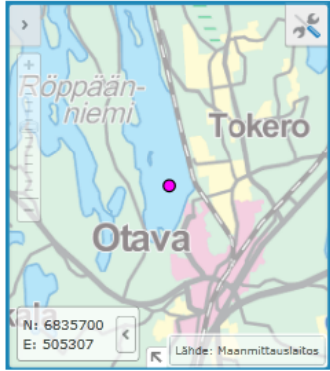
VEETI-järjestelmään tuodaan jätevedenpuhdistamon tiedot YLVA-järjestelmästä ja niitä ylläpidetään YLVA-järjestelmässä. Jos puhdistamon perustietoja halutaan muuttaa, täytyy olla yhteydessä oman alueen ELY-yhteyshenkilöön.

YLVA-järjestelmään viety luvanvarainen jätevedenpuhdistamo liitetään käsiteltävään laitokseen klikkaamalla "Jätevedenpuhdistamot"-näytössä "Lisää"-painiketta "Valvontajärjestelmään kirjatut luvanvaraiset jätevedenpuhdistamot" -kohdan alla. YLVA-laitos haetaan lisäysnäytöllä syöttämällä JVP:lle YLVA-järjestelmässä käytetyn nimen alkukirjaimet ja valitsemalla haluttu laitos listasta (kuva 34). Valitulle JVP:lle annetaan nimi, jota laitokselle tullaan käyttämään VEETI:ssä (kuva 35).

Kuva 34. YLVA-järjestelmään kirjatun luvanvaraisen JVP:n lisääminen

Kuva 35. Valitulle JVP:lle annetaan nimi, jota laitokselle tullaan käyttämään VEETI:ssä

Kun JVP:n tiedot tuodaan YLVA-järjestelmästä, päivittyvät automaattisesti tiedot sekä puhdistamon perustietojen että Purkupuksen sijainnin osalta (kuva 36).

VAHTI-järjestelmään kirjatut luvanvaraiset jätevedenpuhdistamot	
Nimi VEETI-järjestelmässä	Testiorganisaation viemärilaitos Otava
Nimi	MIKKELIN MLK, OTAVAN VIEMÄRILAITOS, OTAVA
Kunta	Mikkeli
Vesistö	14.923 Puulan la
Vesienhoitoalue	Kymijoen-Suomenlahden vesienhoitoalue (VHA2)
Pohjoiskoordinaatti (ETRS-TM35FIN)	
Itäkoordinaatti (ETRS-TM35FIN)	
Tila	Toimiva osio
Asukasvastineluku	()
Tuleva jätevesimäärä (m3/a)	382 716 (1997)
Ohitusvesimäärä (m3/a)	20 075 (1994)
	
Purkupuksi	
Kunta	Mikkeli
Vesistö	14.923 Puulan la
Vesienhoitoalue	Kymijoen-Suomenlahden vesienhoitoalue (VHA2)
Pohjoiskoordinaatti (ETRS-TM35FIN)	6 835 783
Itäkoordinaatti (ETRS-TM35FIN)	503 328
	

Kuva 36. YLVA-järjestelmästä tuodut tiedot

Klikkaamalla "Jätevedenpuhdistamot"-näytössä halutun JVP:n nimeä (ks. kuva 33), tulevat näkyviin laitoksen tiedot (kuva 36). YLVA-järjestelmästä tuodun JVP:n perustietoja ei pysty muokkaamaan VEETI:ssä. Laitoksen tiedoissa näkyvää "Muokkaa"-painiketta klikkaamalla pääsee muokausnäkyvään, jossa pystyy käsittelemään ainoastaan laitoksen VEETI-järjestelmässä käytettävää nimeä (kuva 37). Jos muihin tietoihin halutaan tehdä muutoksia, tulee olla yhteydessä ELY-keskukseen.

tos) > Jätevedenpuhdistamot > Esimerkkijäte3

Esimerkkijäte3

Peruuta Tallenna

Nimi Veetissä *

Nimi LOHJAN KAUPUNGIN VESIHUOLTOLAITOS, PELTONIEMEN JÄTEVEDENPUHDISTAMO

Kunta Lohja

Vesistö 23.021 Lohjanjärven la

Vesienhoitoalue Kymijoen-Suomenlahden vesienhoitoalue (VHA2)

Pohjoiskoordinaatti

Itäkoordinaatti

Tila Toimiva osio

Asukasvastineluku 23 716 (2 006)

Purkuputki

Kunta Lohja

Vesistö 23.021 Lohjanjärven la

Vesienhoitoalue Kymijoen-Suomenlahden vesienhoitoalue (VHA2)

Pohjoiskoordinaatti 6 675 970

Itäkoordinaatti 330 107

Peruuta Tallenna

Kuva 37. YLVA-järjestelmästä tuodun JVP:n tietojen muokkausnäkyvä. Vain "Nimi Veetissä" -kohta on muokattavissa VEETIn kautta. Puhdistamon perustietoja hallinnoidaan YLVA-järjestelmän kautta. Jos niihin halutaan tehdä muutoksia, tulee olla yhteydessä ELY-keskukseen.

Ei luvanvaraiset jätevedenpuhdistamot

Ei-luvanvaraisten jätevedenpuhdistamoiden tiedot lisätään VEETIn klikkaamalla "Jätevedenpuhdistamot"-näytössä "Lisää"-painiketta "Ei-luvanvaraiset jätevedenpuhdistamot"-kohdassa (ks. kuva 33).

Kun VEETIn syötetään ei-luvanvaraisen JVP:n perustietoja, annetaan "Nimi"-kenttään puhdistamon virallinen nimi (kuva 38). Jätevedenpuhdistamon ja sen purkuputken sijainnit tulee valita karttanäkymässä. Paikkatiedot (kunta, vesistö, VHA ja koordinaatit päivittyvät kenttiin, kun karttanäkymästä on valittu haluttu piste.

Jätevedenpuhdistamot

Ei luvanvarainen jätevedenpuhdistamo

Jätevedenpuhdistamo

Nimi *

Kunta

Vesistö *

Vesienhoitoalue

Pohjoiskoordinaatti *

Itäkoordinaatti *

Tila *

Asukasvastineluku

Purkuputki

Kunta

Vesistö *

Vesienhoitoalue

Vesimuodostuma *

Pohjoiskoordinaatti *

Itäkoordinaatti *

Kuva 38. Ei-luvanvaraisen jätevedenpuhdistamon tietojen lisäysnäyttö

Varautumissuunnitelma (Suunnitelma häiriötilanteisiin varautumisesta)

Tähän voidaan tallentaa suunnitelma häiriötilanteisiin varautumisesta. Suunnitelma näkyy vain laitokselle itselleen sekä valvovalle viranomaiselle. Sitä ei siirretä yleisesti näkyvillä olevaan verkkoon.

Toimintakertomus, tilinpäätös, toimitusehdot

Tälle sivulle voidaan tallentaa pdf-tiedostoina laitoksen toimintakertomus, tilinpäätös, ellei se sisälly toimintakertomukseen sekä toimitusehdot. Nämä tiedostot siirtyvät sellaisinaan vesi.fi-palveluun kyseisen laitoksen kohdalle.

11. VUOSITTAISET TIEDOT

Vuosittain päivitettävien tietojen näytöissä ylimpänä näkyy ”Syötettävä vuosi”-ruutu (kuva 39), johon syötetään vuosi, jonka tietoja halutaan käsitellä. Kun ruutuun on valittu haluttu vuosiluku, klikataan ”Vaihda vuosi”-painiketta, jolloin valinta astuu voimaan. Syötettävä vuosi tulee valita ennen muokkaustilaan siirtymistä. Jos vuosilukua vaihtaa muokkaustilassa, järjestelmä palautuu automaattisesti takaisin selausnäkyeseen.

Jos haluaa päivittää tietoja Muokkaa-tilassa ja painaa ”Tallenna”-painiketta, syötetyt tiedot tallentuvat ja näyttö palaa selailunäkymään.

Vuosittaisia tietoja voi syöttää eri riveille samalla näytöllä tallentamatta tietoja välissä.

Jos joku tieto oleellisesti poikkeaa toisesta, voi lisätä ”Lisätiedot”-kenttään lisätietoja poikkeamasta.

Lisätietoa ei viedä raporteille mutta se näkyy kyseisen vuositiedon kohdalla informatiivisena tietona.

Liittymämäärät

Näytölle syötetään vesihuolto-organisaation liittymien määrät vuositason verkkoittain (kuva 39).

Liittymämäärät ?							
		Syötettävä vuosi: 2014		Vaihda vuosi		Muokkaa	
Liittyneet asukaslukuna							
Verkko	Verkkotyyppi	Liittyneet asukkaat toiminta-alueella		Liittymättömät asukkaat toiminta-alueella		Liittyneet asukkaat toiminta-alueen ulkopuolella	
		2014	2013	2014	2013	2014	2013
Anttolan vesijohtoverkko	Vesijohtoverkko	4 100		310		0	
Yliveden verkko	Vesijohtoverkko	450		400		0	
Anttolan viemäriverkko	Jätevesiverkko	4 100		310		0	
Liittymien määrä							
Verkko	Verkkotyyppi	Liittymien määrä					
		2014	2013				
Anttolan vesijohtoverkko	Vesijohtoverkko	1 200					
Yliveden verkko	Vesijohtoverkko	120					
Anttolan viemäriverkko	Jätevesiverkko	1 200					
						Muokkaa	

Kuva 39. ”Liittymämäärät”-näyttö

Liittyneet asukkaat annetaan arviona eriteltynä liittyneisiin toiminta-alueella, liittymättömiin toiminta-alueella ja liittyneisiin toiminta-alueen ulkopuolella. Jos ei ole tiedossa ovatko liittyneet toiminta-alueella vai sen ulkopuolella, voidaan merkitä koko liittynyt asukasmäärä liittyneisiin toiminta-alueella.

Jos alueella on osuuskuntia, joille vesihuoltolaitos toimittaa veden on varmistettava, että jokainen laitos vie tähän vain omat asiakkaat. Jos vesihuoltolaitos epähuomiossa merkitsee osuuskuntalaiset omiin tietoihinsa liittyjiin toiminta-alueen ulkopuolella ja osuuskunta omiinsa liittyneiksi toiminta-alueella, nousee liittyneiden yhteenlaskettu määrä isommaksi kuin kunnan väkiluku.

Jos organisaatiolle ei ole määrätty toiminta-alue, kirjataan liittyvät kohtaan ”Liittyvät toiminta-alueen ulkopuolella”. Liittyneiksi asukkaiksi lasketaan vain vakituiset asukkaat, ei loma-asukkaita.

Liittyneet asukkaat toiminta-alueella tarkoittaa toiminta-alueella verkostoon liitettyjen kiinteistöjen vakinaisten asukkaiden lukumäärä

Liittymättömät asukkaat toiminta-alueella – toiminta-alueella verkostoon liittämättömien kiinteistöjen vakinaisten asukkaiden lukumäärä

Liittyneet asukkaat toiminta-alueen ulkopuolella tarkoittaa toiminta-alueen ulkopuolella verkostoon liitettyjen kiinteistöjen vakinaisten asukkaiden lukumäärää.

Liittymien määrä tarkoittaa vesihuolto-organisaation tekemien toimitussopimusten määrää verkoissa. Liittymien määrä syötetään verkoittain, jolloin niistä saadaan tieto myös kuntatasolla.

Vedenotto

Näytöllä esitetään kaikki organisaation vedenottamot (ml. lopetetut). Tiedot voidaan syöttää samassa muokkausnäytössä kaikille laitoksen ottamoille (kuva 40). Vedenottomäärät kirjataan ottamoinen ja ilmoitetaan ottamolle kalenterivuoden aikana otettu vesimäärä (m³/a). Ottamon vesityyppi on määriteltävä ottamon perustietojen kohdalla (”Vedenottamot”-näyttö) ja sen voi korjata sieltä (jos pohjavedenottamo muuttuu tekopohjavedenottamoksi tai päinvastoin).

Vedenotto

Syötettävä vuosi:

Vedenottamo	Vesityyppi	Vedenotto vuonna: 2013 m ³ /a	Vedenotto vuonna: 2012 m ³ /a
Esimerkki 2 vedenottamo	Pintavesi	<input type="text" value="6686626"/>	
Esimerkki1 vedenottamo	Tekopohjavesi	<input type="text" value="6000002"/>	

Kuva 40. ”Vedenotto”-näyttö

Tekopohjaveden valmistuksen imeytysmäärä

Jos vedenottamon tyyppi on annettu tekopohjavesi, se näkyy automaattisesti ”Tekopohjaveden valmistuksen imeytysmäärä” -näytöllä. Tekopohjavedenottamon tiedoista siirtyvät vedenottamon nimi, imeytysalueen nimi, imeytystapa ja raakaveden vesistö (kuva 41).

Tällä näytöllä ilmoitetaan imeytetty vesimäärä (m³/a) vuosittain. Valitse ensin syötettävä vuosi ”Vaihda vuosi” -painikkeella ja syötä sen jälkeen vesimäärä.

Tekopohjaveden valmistuksen imeytysmäärät ?

Syötettävä vuosi: 2014

Tekopohjavedenottamo	Imeytysalueen nimi	Imeytystapa	Raakaveden vesistö	Imeytetty vesimäärä m ³ /a	
				2014	2013
Testiorganisaation vedenottamo	Ala-Saimaa	Rantaimitys	Ala-Saimaan la		

Kuva 41. Tekopohjaveden valmistuksen imeytysmäärät

Verkostoon pumpattu ja laskutettu talousvesi

"Verkostoon pumpattu ja laskutettu talousvesi" -näytöllä ilmoitetaan omilta vedenottamoilta omaan verkostoon pumpatun talousveden määrä (m³/a) ja laskutetun veden määrät (kuva 42). Valitse ensin syötettävä vuosi "Vaihda vuosi" -painikkeella ja syötä sen jälkeen vesimäärätiedot

Omilta vedenottamoilta verkostoon pumpattu talousvesi on se vesimäärä, joka on pumpattu omilta vedenottamoilta verkostoon joko asiakkaille jaettavaksi tai muille laitoksille myytäväksi. Mikäli vettä ostetaan muilta, voi omilta vedenottamoilta pumpattu vesimäärä olla pienempi kuin laskutettu talousvesimäärä yhteensä.

Vesihuoltolaitoksen käytettävissä oleva vesi on peräisin omilta ottamoilta tai ostettu muualta. Vettä voidaan myydä toisille vesihuoltolaitoksille tai jakaa asiakkaille. Näiden kahden osan (plus ja miinus) tulisi olla tasapainossa. Muilta vesihuoltolaitoksilta ostettu vesi merkitään "Talousveden osto ja myynti" -näytölle, mutta sen veden toimittaminen eri kulutustyyppisiin tulee tälle näytölle.

Laskutettu talousvesi on se kokonaisvesimäärä, joka laskutetaan asiakkailta vuosittain. Mikäli laskutettu vesi on mahdollista jakaa kulutustyypeittäin, jaottelu tehdään kohdassa "Kulutustyyppi". Mikäli jaottelua ei tehdä, järjestelmä merkitsee kulutustyyppiksi "Muu laskutettu talousvesi". Muille laitoksille myyty tai niiltä ostettu vesi ilmoitetaan "Talousveden osto ja myynti" -näytölle. Kulutustyyppien mukaan jaottelun tekee vedestä laskuttava vesihuoltolaitos, joten toiselle laitokselle myydyin veden käyttökohdejaottelusta vastaa veden vastaanottanut laitos.

Vesitase-ruudun "Laskutettu vesi" sisältää asiakkaille johdetun veden sekä muille laitoksille myydyin veden. Vesitase-ruutuun lasketaan myös laskuttamattoman veden määrän. Laskennassa käytetään sekä tälle näytölle että "Talousveden osto ja myynti"-näytölle syötettyjä tietoja.

Laskuttamaton vesi = (Omilta vedenottamoilta verkostoon pumpattu talousvesi + Ostettu vesi) – (Myyty vesi + Laskutettu vesi). Laskuttamaton vesi voi olla vuotovettä, tai esimerkiksi prosessivettä, katujen pesuun tai luistinkenttien jäädytykseen käytettyä vettä

Verkostoon pumpattu ja laskutettu talousvesi ?		
Syötettävä vuosi:		
2014	Vaihda vuosi	Muokkaa
Omita vedenottamoilta verkostoon pumpattu talousvesi		
	2014	2013
Omita vedenottamoilta verkostoon pumpattu talousvesi m ³ /a	250 000	
Laskutettu talousvesi		
	2014	2013
Laskutettu talousvesi yhteensä m ³ /a	210 000	0
Kulutustyyppi	Laskutettu talousvesi m³/a	
	2014	2013
Kotitaloudet	180 000	
Kasvinviljely ja kotieläintalous, riistatalous ja niihin liittyvät palvelut		
Elintarvikkeiden ja juomien valmistus		
Tekstiilien, vaatteiden, nahan ja nahkatuotteiden valmistus		
Öljytuotteiden, kemiallisten tuotteiden ja lääkkeiden valmistus		
Muu teollisuus	10 000	
Terveystieteiden tutkimus ja lääketieteelliset tutkimukset	10 000	
Majoitus- ja ravitsemustoiminta		
Muut palvelualat		
Muu laskutettu talousvesi	10 000	
Talousvesitase		
	2014	2013
Omita vedenottamoilta verkostoon pumpattu talousvesi m ³ /a	250 000	
Ostettu vesi m ³ /a	0	0
Myyty vesi m ³ /a	10 000	0
Laskutettu vesi m ³ /a	210 000	0
Laskuttamaton vesi m ³ /a	30 000	0
Muokkaa		

Kuva 42. Verkostoon pumpattu ja laskutettu talousvesi

Talousveden käsittelymenetelmät

Talousveden käsittelymenetelmiin luetteloidaan raakaveden käsittelyyn käytetyt menetelmät ottamokohtaisesti. Kunakin vuonna käytetyt menetelmät valitaan monivalintalistasta (kuva 43). Vedenkäsittelymenetelmiä ovat alkalointi (pH:n säätö), desinfiointi, raudan/mangaanin poisto, selkeytys, hiekkasuodatus, aktiivihiiisuodatus, otsonointi tai muu desinfiointi, sekä muu.

Talousveden käsittelymenetelmät ?			
		Syötettävä vuosi: 2014	Vaihda vuosi
Vedenottamo	Vedenkäsittelymenetelmä	Onko vedenkäsittelymenetelmää käytetty	
		2014	2013
testi3lokakuu	Alkalointi (PH:n säätö)	☐	☐
	Desinfiointi	☐	☐
	Raudan/Mangaanin poisto	☐	☐
	Muu	☐	☐
	Selkeytys	☐	☐
	Hiekkasuodatus	☐	☐
	Aktiivihiiisuodatus	☐	☐
	Otsonointi	☐	☐
	Muu desinfiointi	☐	☐

Kuva 43. Talousveden käsittelymenetelmät

Talousveden osto ja myynti

Näkymässä on oletuksena rivi kullekin kaupan osapuolelle, jonka kanssa on käyty kauppaa minä tahansa vuotena (kuva 44). Uusia kaupan osapuolia varten voidaan luoda uusi rivi "Lisää rivi"-painikkeella.

Syötettäessä tietoja tähän näkymään päivittyvät ne myös toisen osapuolen tietoihin. Vastuussa vesimäärästä on **myyjäosapuoli**. Osto ja myynti -tietoja voi syöttää vain VEETlin perustetulle laitokselle. Jos laitostilauksesta puuttuu kaupan toinen osapuoli kokonaan, lisäään myynti kohtaan "Talousveden myynti vesihuolto-organisaatioille, joita ei ole kirjattu VEETlin" riville "Myyty talousvesi m³/a". "Selite"-kentässä tulee kertoa mille taholle vettä on myyty. Tätä kirjaustapaa käytetään vain silloin kun veden ostanut laitos ei ole VEETIssä, esim. pieni osuuskunta.

Veden osto- ja myyntitietojen lisäksi näytön alaosassa näkyy Talousvesitase-laatikko. Laatikko on sama kuin "Verkostoon pumpattu ja laskutettu talousvesi"-näytössä oleva Talousvesitase-laatikko. Laatikossa esitetyt tiedot lasketaan näiden kahden näytön tietojen perusteella.

Talousveden osto ja myynti ?					
Syötettävä vuosi: 2014				Vaihda vuosi	
Muokkaa					
Toinen osapuoli	Kunta	Ostettu talousvesi m ³ /a		Myyty talousvesi m ³ /a	
		2014	2013	2014	2013
HAUKIVUOREN VESIOSUUSKUNTA HAUKI(Mikkeli)	Mikkeli			10 000	
Talousveden myynti vesihuolto-organisaatioille joita ei ole kirjattu Veeiin					
		2014	2013		
Myyty talousvesi m ³ /a					
Selite					

Kuva 44. Talousveden osto ja myynti

Verkkojen pituudet ja materiaalit

”Verkkojen pituudet ja materiaalit” -näytöllä on vuosittaiset kokonaispituus- ja putkimateriaalitiedot verkoista ja verkkotyypeistä (kuva 45). Valitse ensin syötettävä vuosi ”Vaihda vuosi” -painikkeella ja syötä sen jälkeen putkityypin kokonaispituus. Pituustieto on verkon käytössä oleva kokonaispituus.

Näyttö liittyy ”Verkkojen saneeraukset” -näyttöön, johon kootaan tiedot saneerattujen putkien pituuksista.

Verkkojen pituudet				
		Syötettävä vuosi: 2013	Vaihda vuosi	Muokkaa
Verkkojen pituudet verkoittain				
Verkot	Verkon tyyppi	Putkimateriaali	Putkien Pituus m	
			2013	2012
Vesivedenverkko	Vesijohtoverkko	Muovi	205 000	
		Asbestisementti		
		Metalli		
		Muut	22 000	
Vesiverkko	Vesijohtoverkko	Muovi	150 000	
		Asbestisementti		
		Metalli		
		Muut	2 000	
Jätteitäkulkeeverkko	Jätevesiverkko	Muovi	151 000	
		Betoni	12 456	
		Asbestisementti		
		Muut	28 000	
Karnaistenjäteverkko	Jätevesiverkko	Muovi	130 000	
		Betoni	5 523	
		Asbestisementti		
		Muut	6 547	
Karnaisten hulevesiverkko	Hulevesiverkko	Muovi	2 000	
		Betoni		

Kuva 45. Verkkojen pituudet

Verkkojen saneeraukset

Saneerauksessa tehdään kunnostustoimenpiteitä olemassa olevalle verkostolle. ”Verkkojen saneeraukset näytössä” esitetään saneerattujen putkien yhteispituus kunakin vuonna (kuva 46). Valitse ensin syötettävä vuosi ”Vaihda vuosi” -painikkeella ja syötä sen jälkeen saneerattujen putkien pituudet.

Saneerauksen yhteydessä putkimateriaali voi pysyä samana tai muuttua. Materiaalitiedot ilmoitetaan ”Verkkojen pituudet ja materiaalit” -näytöllä kokonaispituuksien yhteydessä. Jos saneerattaessa on käytetty sujutusta (vanhan putken sisään uusi putki), voidaan merkitä Verkkojen pituudet ja materiaalit-näytöllä kokonaisputkimäärässä kyseinen putkipituus luokkaan Muut-putket. Saneeraustiedot auttavat arvioitaessa mikä on verkoston uusiutumisikä eli missä ajassa nykyisellä saneeraustahdilla tulisivat kaikki laitoksen verkostot käytyä läpi.

Verkkojen saneeraukset

Syötettävä vuosi: 2013

Verkkotyyppi	Saneerattujen putkien pituus m	
	2013	2012
Vesijohtoverkko	<input type="text" value="25000"/>	
Jätevesiverkko	<input type="text" value="13000"/>	
Hulevesiverkko	<input type="text" value="2000"/>	

Kuva 46. Verkkojen saneeraukset

Ei luvanvaraisen jätevedenpuhdistamon ohitettu ja tuleva vesimäärä

Näyttöön syötetään niiden jätevedenpuhdistamoiden vuosittaiset tiedot, joilla ei ole ympäristölupaa (eivätkä tule YLVA -järjestelmästä), mutta halutaan mukaan VEETiin. ”Tuleva vesi” on puhdistamoille tuleva jätevesimäärä vuodessa ja ”Ohitettu vesimäärä” on puhdistamolla ja puhdistamon verkossa ohitetun jätevesimäärän summa (kuva 47).

Ei luvanvaraisen jätevedenpuhdistamon ohitettu- ja tulevavesimäärät ?

Syötettävä vuosi: 2014

Jätevedenpuhdistamo	Tuleva vesi (m3/a)		Ohitettu vesi (m3/a)	
	2014	2013	2014	2013
Testipuhdistamo	12			

PPPP

Kuva 47. Ei-luvanvaraisen jätevedenpuhdistamon tuleva- ja ohitettu vesimäärä

Vesijohtoverkkojen putkirikkojen määrä

Näytölle kirjataan vesijohtoverkon putkirikkomäärät verkoittain ja vuosittain (kuva 48). Valitse ensin syötettävä vuosi ”Vaihda vuosi” -painikkeella ja syötä sen jälkeen putkirikkojen määrä. Näyttö hakee automaattisesti vesihuoltolaitoksen vesijohtoverkot, joten mikäli listauksessa ei ole verkkoa, se tulee lisätä ”Verkot”-näytöllä.

Vesijohtoverkkojen putkirikkojen määrä ?

Tiedot päivitetty

Syötettävä vuosi: 2014

Vesijohtoverkko	Vesijohtoverkkojen putkirikkojen määrä, kpl/a	
	2014	2013
Yliveden verkko	<input type="text" value="2"/>	
Anttolan vesijohtoverkko	<input type="text" value="4"/>	
Yhteensä	6	0

Kuva 48. Vesijohtoverkkojen putkirikkojen määrä

Jätevesitase

Näytössä esitetään tietoja jätevesimäärästä sekä jäteveden vastaanottamisesta muilta laitoksilta tai sen johtamisesta muille laitoksille.

"Laskutettu jätevesi" on vesihuolto-organisaation omilta asiakkailta jätevedestä laskuttama kuutiomäärä vuositasolla (kuva 49).

Laskutettu jätevesi

Syötettävä vuosi: 2013

	2013	2012
Laskutettu jätevesi m ³ /a	<input type="text" value="2089000"/>	

Kuva 49. Laskutettu jätevesimäärä

Vastaanotetun tai toiselle organisaatiolle johdetun jäteveden määrästä vastaa vastaanottava organisaatio. Kun jäteveden vastaanottaneen organisaation edustaja päivittää tiedon "Vastaanotettu jätevesi m³/a" -sarakeeseen, tieto päivittyy automaattisesti jäteveden johtaneen organisaation tietoihin "Johdettu jätevesi m³/a" -sarakeeseen.

Alla olevissa kuvissa vastaanottava organisaatio on esimerkkilaitos ja johdettu jätevesi Vihdin kunnan vesihuoltolaitoksesta. Kuva 50 näyttää miten tiedot näkyvät esimerkkilaitoksen tietojen tarkastelijalle ja vastaavasti kuva 51 näyttää miten tiedot näkyvät Vihdin kunnan vesihuoltolaitoksen tietojen tarkastelijalle.

Jäteveden vastaanottaminen ja johtaminen					
Syötettävä vuosi: 2014 <input type="button" value="Vaihda vuosi"/>					
Toinen osapuoli	Kunta	Vastaanotettu jätevesi m ³ /a		Johdettu jätevesi m ³ /a	
		2014	2013	2014	2013
VIHDIN KUNNAN VESIHUOLTOLAITOS	Vihti		1 300 000		

Kuva 50. Jäteveden vastaanottaminen Vihdin vesilaitokselta esimerkkilaitokselle

Jäteveden vastaanottaminen ja johtaminen					
Syötettävä vuosi: 2013 <input type="button" value="Vaihda vuosi"/> <input type="button" value="Muokkaa"/>					
Toinen osapuoli	Kunta	Vastaanotettu jätevesi m ³ /a		Johdettu jätevesi m ³ /a	
		2013	2012	2013	2012
Esimerkki vesilaitos	Lohja			1 300 000	
<input type="button" value="Muokkaa"/>					

Kuva 51. Jäteveden johtaminen Vihdin vesilaitokselta esimerkkilaitokselle

Vastaanotetun jäteveden tietoja muokattaessa vastaanottava, jätevedenkäsittelyä tarjoava organisaatio päivittää kohtaan "Toinen osapuoli" sen vesihuolto-organisaation, jonka verkosta jätevesi johdetaan sekä käsittelyyn vastaanotetun jätevesimäärän. Samalla päivittyy myös toisen osapuolen tietoihin "Johdettu jätevesi" -kohtaan sama jätevesimäärä. "Tallenna"-painiketta klikattaessa lisätty tieto jää voimaan ja päivittyy jäteveden johtaneen organisaation tietoihin. Jos vastaanotettu jätevesimäärä puuttuu, toinen osapuoli ei tallennu tietoihin.

Jäteveden vastaanotto vesihuolto-organisaatioilta joita ei ole kirjattu VEETlin

Näytön kohta "Jäteveden vastaanotto vesihuolto-organisaatioilta joita ei ole kirjattu VEETlin" sisältää sellaiset organisaatiot, joita ei ole perustettu VEETlin. Jos organisaatioita on useampia, voidaan syöttää kokonaismäärä ja selitekenttään voi luetteloida kyseisten organisaatioiden nimet (kuva 52). Selitetekstejä ei tuoda erikseen raporteille.

Jäteveden vastaanotto vesihuolto-organisaatioilta joita ei ole kirjattu Veetiin		
	2014	2013
Vastaanotettu jätevesimäärä m ³ /a	20 000	
Selite	Vesiosuuskunnilta tulee yhteensä 20 000 m ³ .	

Kuva 52. Jäteveden vastaanotto vesihuolto-organisaatioilta joita ei ole kirjattu Veetiin. Selite-kenttään voidaan lisätä jäteveitä johtavien organisaatioiden nimet.

Ohitusvesimäärät-taulukkoon merkitään ohitusvesimäärät sekä verkossa että puhdistamolla (kuva 53).

Ohitusvesimäärät		
	2014	2013
Ohitusvesimäärä verkossa m ³ /a	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Ohitusvesimäärä puhdistamolla m ³ /a	<input type="text"/>	<input type="text"/>

Kuva 53. Ohitusvesimäärät

Jätevesitase-taulukon tietoja ei pääse suoraan muokkaamaan (kuva 54). ”Puhdistamolle tuleva jätevesimäärä”-kenttä tulee YLVA-järjestelmästä ja se on kaikkien vesihuolto-organisaation jätevedenpuhdistamoiden yhteensä vastaanotettu jätevesimäärä kyseisenä vuotena. ”Muualla johdettu jätevesimäärä” tulee näkyviin, jos joku muu organisaatio on merkinnyt vastaanottavansa jätevettä tältä vesihuolto-organisaatiolta. Vastaanotetun jäteveden määrä on muilta vesihuoltolaitoksilta tulevan jäteveden määrä. Taulukossa näkyvä ”Ohitusvesimäärä verkossa” tulee edellisestä ”Ohitusvesimäärät”-taulukosta. Vuotovesimäärä lasketaan näiden kenttien ja laskutetun jätevesimäärän perusteella siten, että

Vuotovesimäärä = Puhdistamolle tuleva – Laskutettu – Muualta vastaanotettu + Muualle johdettu – Ohitus verkostossa (m³ vuodessa).

Jätevesitase		
	2014	2013
Puhdistamoille tuleva jätevesimäärä m ³ /a (Vahtista)	0	0
Muualle johdettu jätevesimäärä m ³ /a	0	0
Ohitusvesimäärä verkossa m ³ /a		
Laskutettu jätevesimäärä m ³ /a	210 000	
Vastaanotettu jätevesimäärä m ³ /a	40 000	
Vuotovesimäärä m ³ /a (laskettu)		
Puhdistamoille tuleva jätevesimäärä =	Laskutettu jätevesimäärä	
	- Muualle johdettu jätevesimäärä	
	+ Vastaanotettu jätevesimäärä	
	- Ohitusvesimäärä verkossa	
	+ Vuotovesimäärä	

Kuva 54. Jätevesitase

Taloustietoja

Taloustiedot syötetään vuosittaisina koontitietoina (kuva 55). Osa tiedoista tulee suoraan tilinpäätöksestä, osa tiedoista haetaan ja/tai lasketaan tuloslaskelmasta. Arvot tulee syöttää kokonaislukuina.

Henkilöstökulut syötetään sisältäen myös kaikki sivukulut. Liiketoiminnan muihin kuluihin lasketaan yhteen mm. kunnossapitokulut, ostot, palvelut ym.

Taloustietoja ?

Syötettävä vuosi: 2014

	2014	2013
Liikevaihto €/a	4 500 000	
Henkilöstökulut €/a	800 000	
Poistot ja arvonalentumiset €/a	1 100 000	
Liiketoiminnan muut kulut €/a	1 200 000	
Liikelylijäämä (-alijäämä) €/a	1 200 000	
Omistajan tuki käyttökustannuksiin €/a	0	
Rahoitustuotot ja -kulut €/a	500 000	
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä €/a	800 000	
Omistajatuloutus €/a	200 000	
Tilikauden ylijäämä (alijäämä) €/a	60 000	

Kuva 55. Taloustiedot

Investoinnit

"Investoinnit"-näytöllä syötetään vesihuoltolaitoksen vuosittaiset investoinnit kohteittain (kuva 56).

"Omistajan tuki investointikustannuksiin" sisältää organisaation omistajan tuen investointeihin.

Muu tuki investointikustannuksiin sisältää muiden kuin omistajan myöntämän tuen investointeihin (valtio, EU yms.).

Investoinnit ?

Syötettävä vuosi: 2014

Investointilaji	Uusien investointien määrä €/a		Korvausinvestointien määrä €/a		Omistajan tuki investointikustannuksiin €/a		Muu tuki investointikustannuksiin €/a	
	2014	2013	2014	2013	2014	2013	2014	2013
Vesijohdot ja verkostovarusteet	200 000		100 000		0		0	
Ottamot ja vedenkäsitteilyrakenteet	15 000		10 000		0		0	
Jätevesiviemärit ja jäteveden pumppaamot	50 000		60 000		0		0	
Jäteveden puhdistamot	0		35 000		0		0	
Hulevesiviemärit ja pumppaamot	0		0		0		0	
Muu	0		0		0		0	
Jätevedenpuhdistamot								

Kuva 56. Investoinnit

Voimassa olevan luvan ehtojen täytyminen

Tälle näytölle kirjataan vuosittaisina tietoina kappalemääräiset, voimassa olevan luvan tai laatuvaatimuksen ehtojen täyttymiset (kuva 57). Tiedot kirjataan vesijohtoverkoittain ja jätevedenpuhdistamoittain. "Luvan raja-arvojen lukumäärä" on vuoden aikana tarkistettavien arvojen määrä yhteensä.

Voimassa olevan luvan ehtojen täytyminen ?

Syötettävä vuosi: 2014

Vesijohtoverkko	Luvan raja-arvojen lukumäärä		Saavutettujen raja-arvojen lukumäärä	
	2014	2013	2014	2013
Yliveden verkko	48		48	
Anttolan vesijohtoverkko	72		72	

Jätevedenpuhdistamo	Luvan raja-arvojen lukumäärä		Saavutettujen raja-arvojen lukumäärä	
	2014	2013	2014	2013
Anttolan jätevedenpuhdistamo	12		11	

Testiorganisaation viemärilaitos
Otava

Kuva 57. Voimassa olevan luvan ehtojen täytyminen

Tälle näytölle kirjataan vuosittaisina tietoina kappalemääräiset, voimassa olevan luvan tai laatuvaatimuksen ehtojen täyttymiset. Tiedot kirjataan vesijohtoverkoittain ja jätevedenpuhdistamoittain. ”Luvan raja-arvojen lukumäärä” on vuoden aikana tarkistettavien arvojen määrä yhteensä.

Jos esim. talousveden laatuvaatimuksen mukaisia mitattavia parametreja on a kpl ja näytteenotokertoja on b kpl, on Luvan raja-arvojen lukumäärä $a \times b$. Jos esim. jätevedelle raja-arvot ovat ympäristöluvassa tarkistettava 3 kk keskiarvoina eli 4 kertaa vuodessa ja parametreja on 4 (BOD7, COD, Ptot ja Ntot), on ”Luvan raja-arvojen lukumäärä” $4 \times 4 = 16$ kpl.

Ehtojen täytyminen ilmoitetaan vastaavasti kokonaismääränä vuosittaisten lupaehtojen tai laatuvaatimusten täyttymisenä.

Raja-arvojen lukumäärä

Talousvesiasetuksen (1352/2015) mukaisen valvontatutkimusohjelman viranomaisvalvonnan (Jatkuva ja jaksottaiset) näytemäärä.

Tulkintaohje: Näytemäärään lasketaan mukaan valvontatutkimusohjelmassa määritellyn viranomaisvalvonnan tutkimustiheyden mukaiset näytteet ja myös mahdolliset uusintanäytteet.

Esimerkki:

Laitos toimittaa vedenjakelualueelle vettä 7 500 m³/vrk

- jatkuvan valvonnan näytteitä otettiin 25 kpl
- jaksottaisen valvonnan näytteitä otettiin 3
- uusintanäytteitä otettiin 1

Ilmoitettava viranomaisvalvontanäytteiden määrä on yhteensä 29 kpl

Luvan ehtojen täyttäneiden näytteiden määrä

Niiden viranomaisvalvonnan näytteiden lukumäärä, jotka täyttävät 1352/2015 laatuvaatimusten ja -tavoitteiden raja-arvot.

Tulkintaohje: Jos näytteenotokerran näytteessä yksikin analyysi poikkeaa raja-arvoista, ei näyte täytä talousvesiasetuksen vaatimuksia. Uusintanäytteet lasketaan omiksi näytteiksi huolimatta siitä, mikä on tulos, eli tuloksia ei ’korvata’.

Esimerkki:

Laitos toimittaa vedenjakelualueelle vettä 7 500 m³/vrk

- jatkuvan valvonnan näytteitä otettiin 25 kpl
- jaksottaisen valvonnan näytteitä otettiin 3 kpl, joista yhdessä ylittyi laatutavoite, minkä johdosta otettiin uusintanäyte.
- uusintanäytteitä otettiin 1, joka täytti laatuvaatimukset ja tavoitteet

Laatuvaatimusten ja -tavoitteiden raja-arvot täyttävien valvontanäytteiden lukumäärä on 28 kpl.

Taksat

"Taksat"-näytössä ilmoitetaan liittymis- ja perusmaksut kullekin kiinteistö- sekä verkkotyypille ja käyttömaksut talous-, jäte- ja hulevedelle (kuva 58). Alv sisällytetään käyttömaksuun, jos se myös peritään asiakkailta.

Liittymis- ja perusmaksu					
Kiinteistön tyyppi	Verkkotyyppi	Liittymismaksu €/kiinteistö		Perusmaksu €/kiinteistö/a	
		2014	2013	2014	2013
Omakotitalo (150 m ²)	Talousvesi	2 000,00		15,00	
	Jätevesi	2 000,00		15,00	
	Hulevesi				
Rivitalo (600 m ²)	Talousvesi	8 500,00		120,00	
	Jätevesi	10 000,00		120,00	
	Hulevesi				
Kerrostalo (2500 m ²)	Talousvesi	55 000,00		300,00	
	Jätevesi	75 000,00		300,00	
	Hulevesi				
Käyttömaksu					
Verkkotyyppi	Käyttömaksu €/m ³				
			2014	2013	
Talousvesi			1,50		
Jätevesi			2,30		

Kuva 58. Taksat

Liittymis- ja perusmaksu

Taksojen vertailtavuuden vuoksi VEETI:ssä käytetään samaa periaatetta kuin Vesilaitosyhdistyksen (VVY) taksalaskelmassa. Omakoti- ja kerrostalojen lisäksi on otettu esimerkkirivitalo, jossa on 5 asuntoa. Tunnusluvuksi näistä lasketaan vertailuhinta jokaiselle kolmelle talotyypille VVY:n laskentakaavojen mukaisesti (taulukko 1).

Liittymis- ja perusmaksujen osalta käytetään oheisia talotyyppejä, joille nämä maksut arvioidaan. Mittarin kokona käytetään tyyppillistä mittaria tämänkaltaisille taloille.

Taulukko 1. Eri kiinteistöille oletettuja tunnuslukuja

	Omakotitalo (VVY)	Rivitalo	Kerrostalo (VVY)
Huoneistoja	1	5	30
Huoneistoala (m ²)	120	500	2000
Kerrosala (m ²)	150	600	2500
Asukkaita	3	15	75
Tontti (m ²)	1000	2500	5000
Veden kulutus (m ³ /a)	180	900	5000

Liittymismaksu laskutetaan kiinteistöiltä silloin, kun ne liitetään vesihuolto-organisaation verkkoon

Perusmaksu on summa, joka laskutetaan kuluttajalta jokaisen laskun yhteydessä (vesihuolto-organisaation kiinteisiin kuluihin). Mahdollinen mittarimaksu lasketaan lisäksi tähän taksaan.

Käyttömaksu on maksu, joka laskutetaan kuluttajalta ja jonka suuruus määräytyy vesimäärän (talousvesi + jätevesi + hulevesi) mukaan.

Energian tuotto biokaasu

Näytölle ilmoitetaan vuosittain tuotetun biokaasun määrä, sekä sen käyttö energiana. Biokaasun tuotto annetaan sekä kaasumääränä m³ vuodessa että energiamääränä MWh vuodessa (kuva 59).

Energian tuotto tarkoittaa omalla laitoksella tapahtuvasta mädätyksestä saatavaa biokaasua. Oma käyttö on kyseisen biokaasuenergian käyttöä omalla laitoksella, muu käyttö sen käyttöä laitoksen ulkopuolella ja käyttämätön esim. polttoa soihdulla. Käyttämätön biokaasu-lasketaan automaattisesti tuotetun ja käytetyn energiamäärän erotuksena.

Energian tuotto (biokaasu) ?		
Syötettävä vuosi:	2014	Vaihda vuosi
	Muokkaa	
	2014	2013
Biokaasun tuotto m ³ /a		
Energian tuotto (biokaasu) MWh/a	50	
Oma käyttö MWh/a		
Muu käyttö MWh/a		
Käyttämätön biokaasu MWh/a	50	
		Muokkaa

Kuva 59. Energian (biokaasun) tuotanto ja käyttö

Energian käyttö

Vesihuoltolaitoksen toiminnoissa käytetty energiamäärä käyttökohteittain (kuva 60).

Energian käyttö ?						
Syötettävä vuosi:						
	2014		Vaihda vuosi			Muokkaa
	Sähkö MWh/a		Lämpö MWh/a		Muu energia MWh/a	
	2014	2013	2014	2013	2014	2013
Vedentuotanto	230		120		0	
Vedenjakelu	560		0		0	
Viemäröinti	410		0		0	
Jätevedenpuhdistus ja lietteenkäsittely	750		250		0	
Muu energiankulutus	120		0		0	
Yhteensä	2 070	0	370	0	0	0
	Raskas polttoöljy l/a		Kevyt polttoöljy l/a		Maakaasu m ³ /a	
	2014	2013	2014	2013	2014	2013
Vedentuotanto						
Vedenjakelu						
Viemäröinti						
Jätevedenpuhdistus ja lietteenkäsittely						
Muu energiankulutus						
Yhteensä	0	0	0	0	0	0

Kuva 60. Energian käyttö

12. RAPORTIT

Vesihuoltolaitos saa VEETIstä oman laitoksensa oleellisia tietoja kätevästi ja voi halutessaan vertailuraporttitoiminnolla vertailla toiminnallisia tietoja muihin laitoksiin (kuva 61). Tietoja voi verrata aiempiin vuosiin ja niistä saa muodostettua, esim. excel-tiedostoon.

Vesihuollon tietojärjestelmä (Veeti)

Etusivu Vesihuolto-organisaation valinta Luo uusi vesihuolto-organisaatio Raportit

Tietosisältöraportit

- Veden toimittaminen
- Veden osto ja myynti laitoksille
- Vedenotto**

Vertailuraportit

- Organisaation yhteystiedot
- Taksat
- Laskuttamattoman veden osuus
- Verkostoon pumpattu ja laskutettu talousvesi
- Vesijohtoverkko
- Jätevesiviemäriverkko

Vedenotto

Vesihuolto-organisaatio ORAVASAAREN VESIOSUUSKUNTA (Jyväskylä)

Ensimmäinen vuosi 2004

Viimeinen vuosi 2014

Näytä raportti

1 of 1 Find | Next

Vedenottamo	Sijaintikunta	Vesityyppi	2012 Vesimäärä (m3/a)	2013 Vesimäärä (m3/a)	2014 Vesimäärä (m3/a)
KAIVOLA	Lohja	Pintavesi			15 000
		Pohjavesi	30 000	30 000	
KIRKONKYLÄ	Lohja	Pintavesi			21 950
		Pohjavesi	500	500	1 000
KIRKONKYLÄ (vedenottamo)	Lohja				
KUKKUSNUMMI	Lohja	Pintavesi			22 000
LEHMLJÄRVI	Lohja	Pintavesi			21 500
		Pohjavesi	350 000	350 000	
LEMPOLA	Lohja	Pintavesi	22 177	22 147	21 800
		Pohjavesi			21 400
MOISIO	Lohja	Pohjavesi	150 000	150 000	
		Pohjavesi			20 150
MYLLYLAMPI	Lohja	Pintavesi			20 150
		Pohjavesi	400 000	400 000	

Kuva 61. Raporttinäkymä

Vesihuoltolaitos tallentaa omat tietonsa itse ja vastaa tietojen oikeellisuudesta. Laitos pystyy itse myös muokkaamaan omia tietojaan.

Järjestelmä laskee tunnuslukuja, joiden avulla vesihuoltolaitos voi seurata ja kehittää toimintaansa. Vesihuoltolaitos saa järjestelmästä toimintakertomukseen tarvittavat raportit.

Tietojärjestelmästä saadaan myös viranomaisten tarvitsemia tietoja, kotimaisiin tilastoihin ja kansainvälisiin tietopyyntöihin.

Raportteihin esitetään syötettyjen vuositietojen lisäksi myös niistä laskettuja tunnuslukuja ja raportteihin myös tulee tietoja muista järjestelmistä.

Raporteissa tehdään rajausta esim. alueellisesti (ELY, kunta, VHA jne) tai vesihuoltolaitoksen nimellä ja valitaan halutun mukainen vuosiväli, josta raportti muodostuu. Tietosisältöraportin voi hakea vain yhdestä vesihuoltolaitoksesta kerrallaan, mutta vertailuraporteissa voi hakea yhtä tai useampaa organisaatiota. Rajausvaihtoehdot voivat vaihdella eri raporteissa.

Raportit voi siirtää VEETIstä esimerkiksi seuraaviin formaatteihin; Excel, Word, PDF, TIFF File.

Raportilta siirrytään perustietonäytölle, kun on kirjautunut vesihuolto-organisaation roolilla seuraavasti: sininen palkki → valitse "Oma organisaatio" → palautuu organisaation tiedot näytölle.

Jos järjestelmässä ei ole valituille kriteereille syötetty arvoja, tulee raportille "Raporttietoja ei ole saatavilla" infoteksti (ks. kuva 69).

Raportit voi tallettaa esimerkiksi Word- tai Excel-muodossa ikonirivin tallennuspainikkeella (kuva 62). Mikäli raportti on useamman sivun pituinen, sitä voi selata ikonirivin nuolipainikkeilla. Raportin voi tulostaa ikonirivin tulostinpainikkeella.

Liittymäärät ?

Vesihuolto-organisaatio * Testiorganisaatio (Mikkeli) [?]

Ensimmäinen vuosi * 2010 [?]

Viimeinen vuosi * 2014 [?]

Näytä raportti

1 of 1 Find | Next

Liittymäärät

Testiorganisaatio
17.11.2015

Vesijohtoverkko

Verkko Solite 2014

XML file with report data
CSV (comma delimited)
PDF
MHTML (web archive)
Excel
TIFF file
Word

Kuva 62. Raportin tallennuspainike ja valittavat tiedostomuodot

Tietosisältöraportit

Tietosisältöraportit sisältävät yhden valitun vesihuoltolaitoksen vuosittaisista tiedoista koostetun raportin. Haluttu vuosiväli valitaan erikseen kohdista ensimmäinen vuosi – viimeinen vuosi. Vesihuolto-organisaatiota voi hakea nimellä tai paikkakunnan nimen alkukirjaimilla. Kun kunnan/organisaation alkukirjaimet on syötetty, "Vesihuolto-organisaatio"-kenttään muodostuu alasvetovalikko, josta voi valita oikean organisaation.

Alla esimerkkiraportti liittymäärästä (kuva 63) (huom. esitetyt arvot testidataa).

Tietosisältöraportit

Liittymämäärät

Vedenotto

Talousvesitase

Talousveden osto ja myynti

Verkkojen pituudet ja materiaalit

Jätevesitase

Jäteveden vastaanottaminen ja johtaminen

Energian tuotto ja käyttö

Vesisäiliöt

Vertailuraportit

Organisaation yhteystiedot

Taksat

Laskuttamattoman veden osuus

Verkostoon pumpattu ja laskutettu talousvesi

Vesijohtoverkko

Jätevesiverkko

Liittymämäärät ?

Vesihuolto-organisaatio *

Ensimmäinen vuosi * [?]

Viimeinen vuosi * [?]

1 of 1 100% Find | Next

Liittymämäärät

Testiorganisaatio

1.7.2015

Vesijohtoverkko

Verkko	Selite	2014
Anttolan vesijohtoverkko	Liittyneet asukkaat	4 100
	Liittymättömät asukkaat	310
	Ulkopuolella	0
	Liittymien määrä	1 200
Yliveden verkko	Liittyneet asukkaat	450
	Liittymättömät asukkaat	400
	Ulkopuolella	0
	Liittymien määrä	120

Kuva 63. Liittymämääräraportti

Liittymämäärät

Liittymämäärät-raportti kokoaa tietoa liittyneistä asukkaista ja liittymien määristä verkoittain (kuva 64). Verkot on jaoteltu tyyppin mukaan, vesijohtoverkkoihin, jätevesiverkkoihin ja hulevesiverkkoihin. Jokaiselle verkolle on vuositietona seuraavat tiedot:

Liittyneet asukkaat toiminta-alueella, joka tarkoittaa toiminta-alueella verkostoon liitettyjen rakennusten vakinaisten asukkaiden lukumäärää.

Liittymättömät asukkaat toiminta-alueella, joka tarkoittaa toiminta-alueella verkostoon liittämättömien rakennusten vakinaisten asukkaiden lukumäärää.

Liittyneet asukkaat toiminta-alueen ulkopuolella, joka tarkoittaa toiminta-alueen ulkopuolella verkostoon liitettyjen rakennusten vakinaisten asukkaiden lukumäärää.

Liittymien määrä tarkoittaa vesihuolto-organisaation tekemien toimitussopimusten määrää kyseisissä verkoissa.

Liittymäärät

Vesihuolto-organisaatio *

Ensimmäinen vuosi *

Viimeinen vuosi *

[Näytä raportti](#)

1 of 2 100% Find | Next

Esimerkki vesilaitos
20.2.2015

Vesijohtoverkko

Verkko	Selite	2013	2014
Vesivedenverkko	Liittyneet	25 000	20 000
	Liittymättömät	2 000	5 600
	Ulkopuolella	200	500
	Liittyjien määrä	25 500	15 000
Vesiverkko	Liittyneet	28 000	30 000
	Liittymättömät	1 000	300
	Ulkopuolella	20	200
	Liittyjien määrä	19 500	22 000

Jätevesiverkko

Verkko	Selite	2013	2014
Jätteitäkulkeeverkko	Liittyneet	25 000	20 000
	Liittymättömät	6 000	5 600
	Ulkopuolella	600	500
	Liittyjien määrä	26 000	15 000
Karnaistenjäteverkko	Liittyneet	23 000	30 000
	Liittymättömät	4 000	4 000
	Ulkopuolella	0	0
	Liittyjien määrä	20 000	25 000

Hulevesiverkko

Verkko	Selite	2013	2014
--------	--------	------	------

Kuva 64. Tietosisältöraportti: Liittymäärät

Vedenotto

Vedenotto-raportille listataan kaikki kyseisen organisaation vedenottamot, niiden tila, sijaintikunta ja vedenottomäärät (m³/vuosi). Summariville lasketaan vuosittainen summatieto (kuva 65).

Vedenotto ?

Vesihuolto-organisaatio *

Ensimmäinen vuosi * [?]

Viimeinen vuosi * [?]

1 of 1 100% Find | Next

Vedenotto

Testiorganisaatio
1.7.2015

Vedenottamo	Tila	Sijaintikunta	Vesityyppi	2014 Vesimäärä (m ³ /a)
Anttolan keskustan ottamo	Käytössä	Mikkeli	Pintavesi	224 000
Neitvuoren pohjavedenottamo	Käytössä	Mikkeli	Pohjavesi	24 000
Yhteensä				248 000

© Suomen ympäristökeskus, SYKE / Vesihuollon tietojärjestelmä (VEETI)
1.7.2015

1 (1)

Kuva 65. Tietosisältöraportti: Vedenotto

Talousveden osto ja myynti

"Talousveden osto ja myynti"-raportti kokoaa laitosasiakkailta ostetun ja niille myydyin talousveden määrät (m³/vuosi) (kuva 67). Summariville lasketaan vuosittainen summatieto ostetusta ja myydystä talousvedestä.

Talousveden osto ja myynti ?

Vesihuolto-organisaatio * Testiorganisaatio (Mikkeli)

Ensimmäinen vuosi * 2010 [?]

Viimeinen vuosi * 2014 [?]

1 of 1 100% Find | Next

Talousveden osto ja myynti laitoksille

Testiorganisaatio
1.7.2015

Laitosasiakas	2014	
	Ostettu	Myyty (m ³ /a) talousvesi
HAUKIVUOREN VESIOSUUSKUNTA HAUKI		10 000
Yhteensä		10 000

© Suomen ympäristökeskus, SYKE / Vesihuollon tietojärjestelmä (VEETI)
1.7.2015

1 (1)

Kuva 67. Tietosisältöraportti: Talousveden osto ja myynti

Verkkojen pituudet ja materiaalit

Verkkojen pituuden ja materiaalit-raportille listataan kaikki kyseisen organisaation verkot, niiden tyypit, putkimateriaalit ja putkien pituudet materiaaleittain (metreinä) (kuva 68). Jokaiselle verkolle lasketaan myös vuosittainen kokonaispituus.

Verkkojen pituudet ja materiaalit			
Testiorganisaatio			
1.7.2015			
2014			
Verkko	Verkon tyyppi	Putkimateriaali	Putken pituus m
Anttolan vesijohtoverkko	Vesijohtoverkko	Metalli	1 200
		Muovi	8 300
		Yhteensä	9 500
Yliveden verkko	Vesijohtoverkko	Muovi	1 500
		Yhteensä	1 500
Anttolan viemäriverkko	Jätevesiverkko	Betoni	8 200
		Muovi	1 200
		Yhteensä	9 400

© Suomen ympäristökeskus, SYKE / Vesihuollon tietojärjestelmä (VEETI)
1.7.2015

Kuva 68. Tietosisältöraportti: Verkkojen pituudet ja materiaalit

Jätevesitase

Jätevesitase-raportti on taselaskelma, jolla on vuosittain seuraavat tiedot (kuva 69):

- Puhdistamolle tuleva jätevesimäärä (m³/vuosi) tulee YLVA -järjestelmästä ja se on kaikkien vesihuolto-organisaation jätevedenpuhdistamoiden yhteensä vastaanotettu jätevesimäärä kyseisenä vuotena
- Johdettu jätevesimäärä (m³/vuosi) tulee näkyviin, jos joku muu organisaatio on merkinnyt vastaanottavansa jätevettä tältä vesihuolto-organisaatiolta
- Vastaanotettu jäteveden määrä (m³/vuosi) on summatieto vesihuoltolaitoksen ilmoittamista, muualta tulevan vastaanotetun jäteveden määristä.
- Ohitusvesimäärä (m³/vuosi) tulee kaksi kenttää, Ohitus laitoksilla sekä Ohitus verkostossa.
- Vuotovesimäärä lasketaan näiden kenttien ja laskutetun jätevesimäärän perusteella.

Jätevesitase ?

Vesihuolto-organisaatio * Testiorganisaatio (Mikkeli)

Ensimmäinen vuosi * 2010 [?]

Viimeinen vuosi * 2014 [?]

1 of 1 100% Find | Next

Jätevesitase

Testiorganisaatio
1.7.2015

Raporttitietoja ei ole saatavilla.

Jätevesitiedot siirtyvät VAHTI-järjestelmästä.

© Suomen ympäristökeskus, SYKE / Vesihuollon tietojärjestelmä (VEETI)
1.7.2015

Kuva 69. Tietosisältöraportti: Jätevesitase. Kyseiselle organisaatiolle ei ole syötetty esitettäviä tietoja, joten järjestelmä ilmoittaa "Raporttitietoja ei ole saatavilla".

Jos järjestelmässä ei ole valituille kriteereille syötetty arvoja, tulee raportille "Raporttitietoja ei ole saatavilla" infoteksti (ks. kuva 69).

Jäteveden vastaanottaminen ja johtaminen

Jäteveden vastaanottaminen ja johtaminen-raportille listataan kaikki laitosasiakkaat, joilta on vastaanotettu jätevettä tai joille on johdettu jätevettä (m³/vuosi) (kuva 70). Raportilla näkyy myös laitokset, jotka eivät ole VEETI-järjestelmässä, kohdassa Muu toimitettu vesi. Sarakkeen alalaidassa on laskettu vuosittainen summa jätevesimääristä.

2014	
Laitosasiakas	Vastaanotettu - johdettu (m ³ /a) jätevesi
HAUKIVUOREN VESIOSUUSKUNTA HAUKI	20 000
Muu toimitettu vesi	
Yhteensä	20 000

© Suomen ympäristökeskus, SYKE / Vesihuollon tietojärjestelmä (VEETI)
17.11.2015

1 (1)

Kuva 70. Tietosisältöraportti: Jäteveden vastaanottaminen ja johtaminen.

Energian tuotto ja kulutus

”Energian tuotto ja käyttö” -raportti kokoaa vesihuoltolaitoksen energian tuottoa ja käyttöä koskevat tiedot vuosittain (kuva 71). Energian käyttö on jaettu osioihin: sähkö, lämpö, raskas polttoöljy, kevyt polttoöljy, maakaasu ja muu energia. Kukin energiatyyppi jakautuu myös toimintoihin sen mukaan, mihin energiaa on käytetty.

Energian tuotto ja käyttö		
Testiorganisaatio		
1.7.2015		
Energian tuotto		
		2014
Energiantuotto MWh/v		50
Energian käyttö		
Energia	Toiminto	2014
Sähkö MWh/a	Jätevedenpuhdistus ja lietteenkäsittely	750
	Muu energiankulutus	120
	Vedenjakelu	560
	Vedentuotanto	230
	Viemäröinti	410
	Yhteensä	
Lämpö MWh/a	Jätevedenpuhdistus ja lietteenkäsittely	250
	Muu energiankulutus	0
	Vedenjakelu	0
	Vedentuotanto	120
	Viemäröinti	0
	Yhteensä	
Raskas polttoöljy l/a	Jätevedenpuhdistus ja lietteenkäsittely	
	Muu energiankulutus	
	Vedenjakelu	
	Vedentuotanto	
	Viemäröinti	

Kuva 71. Tietosisältöraportti: Energian tuotto ja käyttö

Vesisäiliöt

Vesisäiliöt-raportille tulee tiedot vesihuoltolaitoksen alavesisäiliöistä ja ylävesisäiliöistä, eli vesitorneista. Raportilla on tiedot vesisäiliöön liittyvästä verkosta, säiliön omistajasta, tyypistä, tilavuudesta (m³), painetasosta (m), sekä rakennusvuosi, viimeisin saneerausvuosi ja viimeisin huoltovuosi (kuva 72).

1 of 1 100% Find | Next

Vesisäiliöt

Testiorganisaatio

1.7.2015

Nimi	Keskustan torni	Testiorganisaation vesisäiliö
Verkko	Anttolan vesijohtoverkko	Anttolan vesijohtoverkko
Omistaja		Testiorganisaatio
Tyyppi	Ylävesisäiliö	Ylävesisäiliö
Tilavuus m ³	1 200	1 500
Painetaso m	15	15
Rakennusvuosi	1973	1996
Saneerausvuosi	2002	
Huoltovuosi	2014	

© Suomen ympäristökeskus, SYKE / Vesihuollon tietojärjestelmä (VEETI)
1.7.2015

Kuva 72. Tietosisältöraportti: Vesisäiliöt

Vertailuraportit

Vertailuraporteissa esitetään yhden tai useamman organisaation tiedot valittavalta ajanjaksolta. Haluttu vuosiväli valitaan erikseen kohdista ensimmäinen vuosi - viimeinen vuosi. Vesihuolto-organisaatiota voi hakea nimellä tai paikkakunnan nimen alkukirjaimilla. Kun kunnan/organisaation alkukirjaimet on syötetty, ”Vesihuolto-organisaatio” -kenttään muodostuu alavetovalikko, josta voi valita oikean organisaation. Organisaatioita voi lisätä tarkasteluun toistamalla organisaation haun (kuva 73).

Organisaation yhteystiedot ?

Vesihuolto-organisaatiot

- testi_Ad (Nokia)
- testi3 (Lohja)
- testiasiakas 55 (Helsinki)

Kuva 73. Vertailuraporttiin tuotavien organisaatioiden valinta

Organisaation yhteystiedot

Organisaation yhteystiedot-raportissa esitetään valittujen organisaatioiden yhteystiedot (kuva 74).

Organisaatio	Käyntiosoite	Puhelinnumero	Ely	Toimintamuoto
testiasiakas 55	Helsinki		Uudenmaan ELY ympäristö ja luonnonvarat	Kunnan muu taseyksikkö
Testiorganisaatio	Mikkeli	+358 40 123 4567	Etelä-Savon ELY ympäristö ja luonnonvarat	Kunnan muu taseyksikkö
Tiinan testiorganisaatio	Lohja		Uudenmaan ELY ympäristö ja luonnonvarat	Muu

© Suomen ympäristökeskus, SYKE / Vesihuollon tietojärjestelmä (VEETI)
17.11.2015 1 (1)

Kuva 74. Vertailuraportti: Organisaation yhteystiedot

Taksat

”Taksat”-vertailuraporttiin kootaan valittujen organisaatioiden taksatiedot (kuva 75).

Vuosi	Omakotitalon taksat	Testiorganisaatio
2014	Vertailuhinta	41,65
	Käyttömaksu e/m ³	11
	Jätevesi liittymismaksu e/kiinteistö	2 000
	Jätevesi perusmaksu e/kiinteistö/a	15
	Talousvesi liittymismaksu e/kiinteistö	2 000
	Talousvesi perusmaksu e/kiinteistö/a	15

© Suomen ympäristökeskus, SYKE / Vesihuollon tietojärjestelmä (VEETI)
17.11.2015 1 (1)

Kuva 75. Vertailuraportit: Taksat

Laskuttamattoman veden osuus

Vertailuraportissa esitetään valittujen organisaatioiden laskuttamattoman veden osuus verkostoon pumpatusta kokonaismäärästä (kuva 76).

Laskutettu = Vesi, joka on jaettu asiakkaille ja laskutettu tai myyty muille organisaatioille

Pumpattu = Vedenottamolta verkostoon pumpattu + muilta organisaatioilta ostettu ja verkostoon johdettu vesi

Kerroin = Laskuttamattoman veden osuus verkostoon johdetusta kokonaismäärästä. Lasketaan kaavalla: $\text{Kerroin} = (\text{Pumpattu} - \text{Laskutettu}) / \text{Pumpattu}$

			2014
Vesihuolto-organisaatio	Laskutettu	Pumpattu	Kerroin
Testiorganisaatio	210 000,00	250 000,00	0,16

Laskuttamattoman veden osuus, kerroin lasketaan kaavalla (Pumpattu - Laskutettu) / Pumpattu.

© Suomen ympäristökeskus, SYKE / Vesihuollon tietojärjestelmä (VEETI)
17.11.2015

1 (1)

Kuva 76. Vertailuraportti: Laskuttamattoman veden osuus

Verkostoon pumpattu ja laskutettu talousvesi

Vertailuraportilla esitetään valittujen organisaatioiden vedenottoiltaan verkostoon pumppaaman veden kokonaismäärä, laskutetun talousveden määrä sekä laskutetun talousveden jakautuminen eri käyttökohteisiin (kuva 77).

Vuosi		testi3	Testiorganisaatio
2014	Omilta vedenottoiltoilta verkostoon pumpattu talousvesi m ³ /a		250 000
	Laskutettu talousvesi yhteensä m ³ /a	2 000	210 000
	Kotitaloudet		180 000
	Kasvinviljely ja kotieläintalous, riistatalous ja niihin liittyvät palvelut	2 000	
	Elintarvikkeiden ja juomien valmistus		
	Muu teollisuus		10 000
	Terveystieteiden laitospalvelut (sairaalat)		10 000
	Majoitus- ja ravitsemustoiminta		
	Muut palvelualat		
	Muu laskutettu talousvesi		10 000
	Öljytuotteiden, kemiallisten tuotteiden ja lääkkeiden valmistus		
	Tekstiilien, vaatteiden, nahkan ja nahkatuotteiden valmistus		

© Suomen ympäristökeskus, SYKE / Vesihuollon tietojärjestelmä (VEETI)
17.11.2015

Kuva 77. Vertailuraportti: Verkostoon pumpattu ja laskutettu talousvesi

Vesijohtoverkko

"Vesijohtoverkko"-vertailuraportille haetaan valittujen organisaatioiden tiedot verkkojen materiaaleista ja pituuksista, putkirikkojen lukumäärä, saneerattujen putkien pituus sekä liittymien lukumäärä (kuva 78).

Vuosi		testi3	Testiorganisaatio
2014	Muoviputkien pituus m		9 800
	Muoviputkien osuus %		89,09%
	Asbestisementtiputkien pituus m		
	Asbestisementtiputkien osuus %		
	Metalliputkien pituus m		1 200
	Metalliputkien osuus %		10,91%
	Muiden putkien pituus m		
	Muiden putkien osuus %		
	Putkien pituus yhteensä m		11 000
	Putkirikkojen määrä kpl		6
	Liittymien määrä kpl		1 320
	Saneeratun putken pituus m		

© Suomen ympäristökeskus, SYKE / Vesihuollon tietojärjestelmä (VEETI)
17.11.2015

1 (1)

Kuva 78. Vertailuraportti: Vesijohtoverkko. "testi3"-organisaatiolle näytettäviä tietoja ei ole syötetty, joten sen sarake on tyhjä.

Jätevesiverkko

Vertailuraportti hakee valituille organisaatioille samat tiedot jätevesiverkon osalta kuin "Vesijohtoverkko"-vertailuraportti hakee vesijohtoverkolle (kuva 79).

Vuosi		Testiorganisaatio
2014	Muoviputkien pituus m	1 200
	Muoviputkien osuus %	12,77%
	Betoniputkien pituus m	8 200
	Betoniputkien osuus %	87,23%
	Asbestisementtiputkien pituus m	
	Asbestisementtiputkien osuus %	
	Muiden putkien pituus m	
	Muiden putkien osuus %	
	Putkien pituus yhteensä m	9 400
	Putkirikkojen määrä kpl	
	Liittymien määrä kpl	1 200
	Saneeratun putken pituus m	

© Suomen ympäristökeskus, SYKE / Vesihuollon tietojärjestelmä (VEETI)
17.11.2015

Kuva 79. Vertailuraportti: Jätevesiverkko

Vertailukoontiraportti

Järjestelmä kokoaa vertailukoontiraporttiin valittujen laitosten tiedot toivotulta ajanjaksolta. Raportti sisältää kaikki järjestelmästä saatavat vertailuraportit (organisaation yhteystiedot, taksat, laskuttamattoman veden osuus, verkostoon pumpattu ja laskutettu talousvesi, vesijohtoverkko, jätevesiverkko).

Vuosiraportit

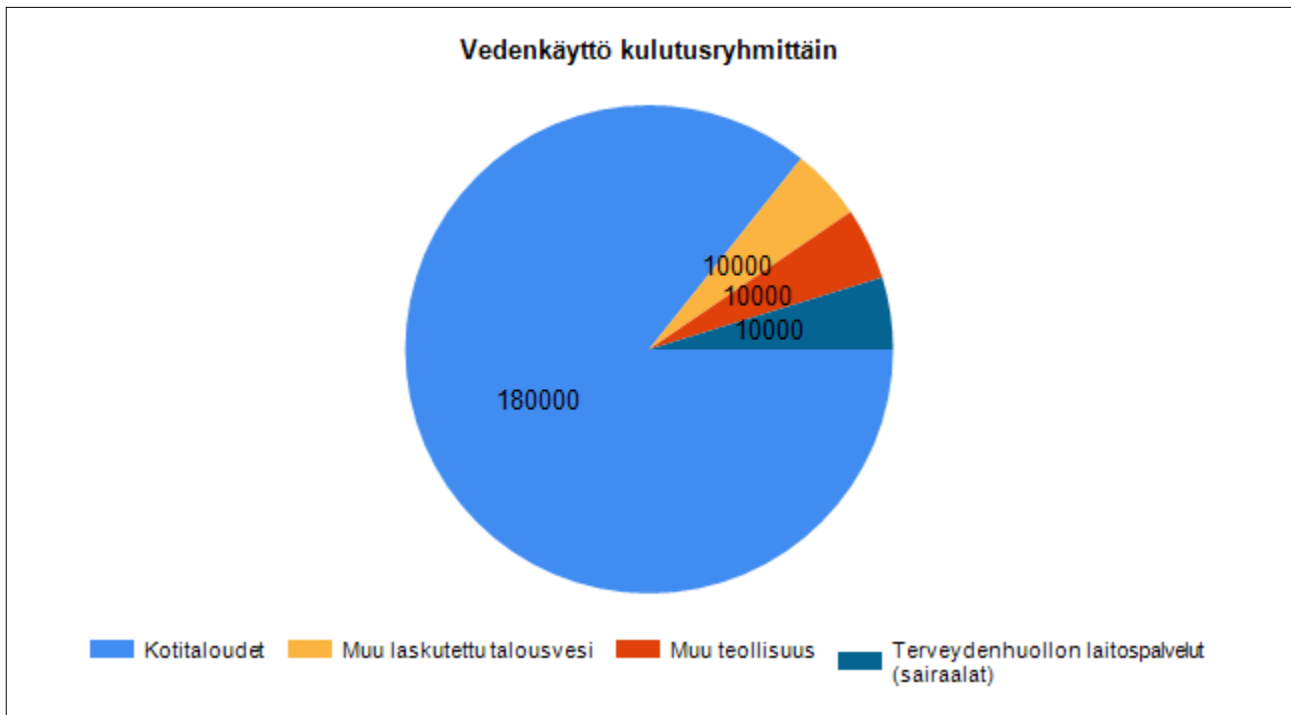
Vuosiraportit voidaan tuoda vain yhdelle laitokselle kerrallaan. Laitosta voidaan hakea kunnan tai laitoksen nimen alkukirjaimilla, jolloin valintaruutuun muodostuu valikko, josta voidaan valita haluttu organisaatio.

Tietosisältökoontiraportti

Tietosisältökoontiraportti kokoaa valitun vesihuoltolaitoksen tietosisältöraportit valtuilta vuosilta yhdeksi raportiksi. Haluttu vuosiväli valitaan erikseen kohdista ensimmäinen vuosi - viimeinen vuosi.

Toimintakertomusraportti

Toimintakertomusraporttiin tulostuu tietoja laitoksen toiminnasta halutulta ajanjaksolta. Tiedot sisältävät mm. organisaation vuosittain ilmoittamia tietoja sekä niistä laskettuja tunnuslukuja sekä kuvaajia organisaation toiminnasta (esim. kuva 80).

Kuva 80. Mallikuva toimintakertomusraporttiin tulostuvasta organisaation jakaman veden käytön jakautumisesta eri kulutusryhmiin.

Tunnusluvut

Tunnusluku-raporttiin järjestelmä laskee valitulle ajanjaksolle organisaation toimintaa kuvaavia tunnuslukuja.

Esimerkkejä laskettavista tunnusluvuista:

- Puhdistetun jäteveden laatu
- Laskuttamattoman talousveden osuus
- Verkostojen uusiutumisajat
- Putkirikkojen määrä / verkoston pituus
- Veden ominaiskäyttö

13. Terminologiaa

Termi, lyhenne	Selitys
Asiakas	Kiinteistön omistaja tai haltija taikka muu, joka tekee vesihuoltolaitoksen kanssa sopimuksen kiinteistön liittämiseksi laitoksen verkostoon tai laitoksen palvelujen toimittamisesta ja käyttämisestä.
AVL eli asukasvastineluku (P.E.)	Asukasvastineluku (AVL), joka kuvaa yhden asukkaan tuottaman jäteveden keskimääräistä eloperäisten aineiden vuorokausikuormitusta (BOD7 70 g/as/vrk). Jätevedenpuhdistamon asukasvastineluvun määrittämiseen vaikuttavat sekä ihmisperäinen että teollisuudesta tuleva orgaaninen kuormitus.
Hulevesi	Maan pinnalta, rakennusten katolta tai muilta vastaavilta pinnoilta pois johdettavaa sade- tai sulamisvettä (Vesihuoltolaki 119/2001). Hulevesiin luetaan myös perustusten kuivatusvedet, jotka johdetaan kuivatusjärjestelmän avulla pois.
JVP	Jätevedenpuhdistamo
Jätevesi	Sellaista käytöstä poistettua vettä, josta voi aiheutua ympäristön pilaantumista.
Käyttörajoitettu tieto	Tieto, jonka näkyvyyttä ja käytettävyyttä on rajattu (esim. käyttöoikeuksilla) sen salassa pitämisen takia (esim. jotkin sijaintitiedot)
Laskuttamattoman veden määrä	Erotus vesijohtoverkkoon pumpatun talousveden määrän ja kuluttajilta vesimittarilukemien perusteella laskutetun vesimäärän välillä. Laskuttamattoman veden määrä ilmoitetaan usein prosentteina suhteessa vesijohtoverkoston pumpattuun vesimäärään.
Liittyjä	Kiinteistö, yhteisö tai yritys, jolla on sopimus liittymästä vesihuoltolaitoksen verkkoon.
Liittymä	Kiinteistö tai vastaava, joka on liittynyt sopimuksella vesihuoltolaitoksen verkkoon
Liittynyt asukas	Vesihuoltolaitoksen palvelujen piirissä oleva asukas
Liittämiskohta	Vesihuoltolain (119/2001) 12 §:n mukaan Vesihuoltolaitoksen tulee määrätä jokaista verkostoonsa liitettävää kiinteistöä varten liittämiskohtat, joiden tulee sijaita kiinteistön välittömässä läheisyydessä. Yleisimmin liittämiskohta on joko kiinteistön rajalla tai vesihuoltolaitoksen runkovesijohdossa/-viemärissä. Liittämiskohta on kiinteistön ja vesihuoltolaitoksen kunnossapitovelvollisuuden hallinnollinen raja.
Lupamääräys	Ympäristöluvassa annetut määräykset jätevedenpuhdistamon toiminnan aiheuttaman pilaantumisen ehkäisemiseksi SSL 43 §:n mukaan (aikaisemmin käytetty nimeä lupaehto).
Ohitus, ohijuoksutus	Kapasiteettivajeen (rankkasateet, sulamisvedet), prosessihäiriön tai laiterikon takia osa tai kaikki jätevedet ohjataan koko jätevedenpuhdistamon tai jonkin prosessiosan ohi.
Ominaiskäyttö	Ominaiskäyttöön lasketaan mukaan myös teollisuuden ja palveluiden kuluttama vesi (226 litraa/asukas/vuorokausi v. 2010). Kotitalouksien ominaiskäyttö on yhden asukkaan vuorokaudessa käyttämä keskimääräinen vesimäärä (128 litraa/asukas/vuorokausi v. 2010).
Puhdistamoliete	Jäteveden puhdistuksessa syntyvä liete. Liete sisältää runsaasti orgaanista ainetta ja kasviraivinteitä. Lietteeseen kerääntyy myös raskasmetalleja, orgaanisia epäpuhtauksia ja tautia aiheuttavia mikrobeja.
Purkupiste	Paikka, johon käsitelty jätevesi purkautuu purkujärjestelmän kautta.

Termi, lyhenne	Selitys
Purkutunneli, -putki, -oja tai -uoma	Jätevedenpuhdistamolta lähtevän veden johtamisjärjestelmä vesistöön.
Raakavesi	Pinta-, pohja- tai tekopohjavettä, joka käsitellään talousvesikäyttöön.
Sekaviemäröinti	Viemäröintijärjestelmä, jossa jäte- ja hulevedet ja perustusten kuivatusvedet johdetaan samoissa viemäriputkissa toisiinsa sekoittuneina.
Taajama	Alue, jolla asuu vähintään 200 asukasta toisiaan lähellä olevissa rakennuksissa.
Talousjätevesi	Asuntojen ja laitosten jätevesiä, jotka ovat peräisin pääasiassa ihmisten aineenvaihdunnasta ja kotitalouksien toimista (Valtioneuvoston asetus yhdyskuntajätevesistä 888/2006), voidaan käyttää myös termiä asumisjätevesi (RIL 124-2).
Talousvesi	Ihmisten käyttöön tarkoitettua vettä sen mukaan kuin siitä terveydensuojelulaisissa (763/1994) säädetään (Vesihuoltolaki 119/2001).
Tekopohjavesi	Tekopohjaveden muodostamisella tarkoitetaan pohjavesiesiintymän antoisuuden lisäämistä imeyttämällä maahan raakavettä. Imeytystapoja on erilaisia, esim. allasimeytys, sadetusimeytys ja kaivoimeytys.
Toiminta-alue	Alue, jolla vesihuoltolaitos huolehtii vesihuollosta vesihuoltolain mukaisesti. Kunnanvaltuusto vahvistaa vesihuoltolaitoksen toiminta-alueen kuultuaan asianosaisia (vesihuoltolaitosta sekä kiinteistönomistajia) sekä alueellista Ele-keskusta. Vesihuoltolaitoksella on vastuu vesihuollon järjestämisestä toiminta-alueellaan.
Toimintakertomus	Vuosittain tilinpäätöksen yhteydessä laadittava kertomus vesihuoltolaitoksen toiminnasta sekä tilinpäätöksen tuloslaskelma, tase ja rahoituslaskelma.
Toimintamuoto	Liiketoiminnan muoto, jolla vesihuoltolaitos harjoittaa toimintaansa, esim. osakeyhtiö, kunnan liikelaitos, osuuskunta tms.
Tukkuvesilaitos	Tukkuvesilaitos on toiselle organisaatiolle talousvettä tai raakavettä toimittava organisaatio, jolla ei ole omia liittyjiä.
Tukkuviemärilaitos	Tukkuviemärilaitos on toisesta organisaatiosta jäte- ja hulevettä vastaanottava organisaatio, jolla ei ole omia liittyjiä.
Varavedenottamo	Vedenottamo, jolla on olemassa vedenottoon tarvittava välineistö, mutta josta ei oteta vettä normaalitilanteessa.
Vedenottamo	Vedenottamoita ovat julkisyhteisöjen, yritysten ja yksityisten kiinteistöjen/kansalaisten ottamot pumppaamoinen.
Vedenottolupa	Aluehallintoviraston myöntämässä vedenottoluvassa määrätään suurin sallittu vedenottomäärä tiettyä aikayksikköä kohden. Vedenottolupa voi olla joissain tapauksissa yhteinen useammalle vedenottamolle.
Vesihuollon tietohuolto	Vesihuoltolaitosten tarkkailuvelvoitteisiin ja toimintaan liittyvien tietojen kerääminen, julkaiseminen ja hyödyntäminen.
Vesihuolto	Veden johtaminen, käsittely ja toimittaminen talousvetenä käytettäväksi sekä jäteveden poisjohtaminen ja käsittely.
Vesihuoltolaitos	Laitos, joka huolehtii yhdyskunnan vesihuollosta kunnan hyväksymällä toiminta-alueella.
Vesihuoltoyhtymä	Vesihuoltoyhtymät ovat pienen yhdyskunnan vesihuollosta huolehtivia, asiakkaidensa omistamia ja hallinnoimia organisaatioita. Vesihuoltoyhtymät ovat Suomessa avoimia yhtiöitä, osuuskuntia tai osakeyhtiöitä. Yleensä pienemmät, alle 50 asukkaan vesihuoltoyhtymät, ovat avoimia yhtiöitä. Osakeyhtiö yhtiömuotona on harvinaisempi.

Termi, lyhenne	Selitys
Vesilaitos	Vesihuoltolaitoksen talousvettä toimittava organisaatio.
Viemärlaitos	Vesihuoltolaitoksen jätevesien viemäroinnistä vastaava organisaatio.
Viemärointi	Jätevesien sekä hulevesien ja perustusten kuivatusvesien poisjohtaminen. Viemärointi on jätevesihuollon osa, joka koostuu viemäriverkostosta ja jäteveden pumppaamoista.
Vuotovesi	Vedet, jotka tahattomasti tulevat viemäriin ympäröivästä maaperästä tai kaivannon täytteestä vuotavien putkiliitosten, särkyneiden putkien, huokoisten putkenseinämien tai vioittuneiden tarkastuskaivorakenteiden kautta (RIL 124-2 Vesihuolto II).
Yhdyskuntajätevesi	Talousvettä taikka talous- ja teollisuusjäteveden tai huleveden seosta (Valtioneuvoston asetus yhdyskuntajätevesistä 888/2006).

TOIMIJOITA

Termi, lyhenne	Selitys
ELY-keskus	Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus. ELY-keskuksia on 15 ja niihin on koottu entisten TE-keskusten, alueellisten ympäristökeskusten, tiepiirien, lääninhallitusten liikenne- ja sivistysosaston sekä Merenkululaitoksen tehtäviä. ELY-keskusten ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue huolehtii ympäristön tilan seurannan, ympäristön- ja luonnonsuojelun, alueiden käytön ja rakentamisen ohjauksen, kulttuuriympäristön hoidon sekä vesivarojen käytön ja hoidon tehtävistä. Y-vastuualueet (13 kpl) toimivat vesihuoltolain mukaisina valvontaviranomaisina ja vesihuollon edistäjinä.
EUROSTAT	Euroopan Unionin tilastoviranomainen (The Statistical Office of the European Communities).
MMM	Maa- ja metsätalousministeriö. Maa- ja metsätalousministeriö johtaa uusiutuvien luonnonvarojen kestävä käytön politiikkaa. Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonala kattaa vesivarojen käytön ja hoidon. Maa- ja metsätalousministeriö ohjaa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksia sekä Suomen ympäristökeskusta vesivarojen käytön ja hoidon tehtävissä.
STM	Sosiaali- ja terveysministeriö. Sosiaali- ja terveysministeriö vastaa sosiaali- ja terveyspolitiikan suunnittelusta, ohjauksesta ja toimeenpanosta.
SYKE	Suomen ympäristökeskus. SYKE on ympäristöministeriön alainen ympäristöalan tutkimus- ja kehittämiskeskus. Se hoitaa myös maa- ja metsätalousministeriön toimialalla vesivarojen käytön ja hoidon tehtäviä. SYKEN tehtävänä on tuottaa asiantuntijapalveluja ympäristöministeriölle, maa- ja metsätalousministeriölle, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksille sekä aluehallintovirastoille. SYKE seuraa ja arvioi ympäristön tilaa ja kuormitusta sekä alueiden käyttöä ja vesivaroja. SYKE myös huolehtii niihin liittyvistä raportointivelvoitteista sekä ylläpitää ja kehittää toimialan tietojärjestelmiä, tietovarantoja ja tietopalveluja.
Tilastokeskus	Tilastokeskus tuottaa valtaosan Suomen virallisista tilastoista ja on tilastoalan kansainvälinen toimija.
VVY	Suomen Vesilaitosyhdistys ry. VVY on vesilaitosten yhteisjärjestö, jonka tehtävänä on edistää vesilaitosten toimintaedellytyksiä. VVY valvoo jäsentensä etuja, palvelee asiantuntemuksellaan jäsenlaitoksiaan sekä vahvistaa osaamista vesihuoltotoimialalla.
YM	Ympäristöministeriö. Ympäristöministeriö ohjaa Suomen ympäristökeskusta ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten ympäristö- ja luonnonvarat -vastuualueita vesiensuojelun tehtävissä.

DIREKTIIVEJÄ

Termi, lyhenne	Selitys
Juomavesidirektiivi	Direktiivi 98/83/EY, joka sisältää määräykset ihmisten käyttöön tarkoitetun veden laadusta.
Lietedirektiivi	Direktiivi 86/278/ETY, joka sisältää määräykset maaperän suojelusta käytettäessä puhdistamolietettä maanviljelyssä.
UWWTD eli Yhdyskuntajätevesidirektiivi (Urban Waste Water Treatment Directive)	Yhdyskuntajätevesidirektiivi (Urban Waste Water Treatment Directive). Yhdyskuntajätevesidirektiivi (91/271/EEC) ja sen perusteella annettu valtioneuvoston asetus (888/2006) edellyttävät varsin perusteellisia raportointeja niin kotimaassa kuin EU:n komissiolle. Direktiivin 17 artiklan ja samalla asetuksen 7§:n mukaan täytäntöönpanoa seurataan toimeenpano-ohjelmalla, joka on myös ympäristönsuojelulaissa (86/2000, 26§) tarkoitettu valtakunnallinen ohjelma. Siihen on valmisteltava muutosehdotukset kahden vuoden välein ja toimitettava ne tarvittaessa komissiolle. Direktiivin artiklan 15 mukaisesti raportoidaan jätevedenpuhdistamoiden kuormitus- ja päästötietoja ja artiklan 16 (myös asetus 7§) mukaisesti tehdään valtakunnallinen tilannekatsaus. Viimeksi mainittu julkaistaan asetuksen mukaan vuosittain.
VPD eli Vesipuitedirektiivi	Yhteisön vesipolitiikan puitteista annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (2000/60/EY) eli vesipuitedirektiivi. Sen tarkoituksena on suojella vesiekosysteemien tilaa vesiä pilaavien ja vaarallisten aineiden päästöjä vähentämällä sekä turvata hyvänlaatuisen pinta- ja pohjaveden riittävä saanti. Direktiivi asettaa vesiensuojelliset vähimmäisvaatimukset, jonka lisäksi jäsenvaltiot voivat vapaasti pitää tiukempia kansallisia säädöksiä.

TEKNISIÄ TERMEJÄ

Termi, lyhenne	Selitys
Palvelu	Tietoverkossa palvelu on jotain, jota asiakasohjelma pyytää ja jonka palvelinohjelma tarjoaa.
Perustieto	Mitattava tieto, jonka perusteella voidaan muodostaa tunnuslukuja.
Rajapinta	Sovittu käytäntö tai liittymäpinta, jonka kautta on mahdollista siirtää tietoja laitteiden tai sovellusten välillä tai sovelluksen ja käyttäjän välillä.
Rajapintapalvelu	Palvelu, joka tarjotaan sovelluksen avulla tietokoneverkon kautta muiden sovellusten saataville.
Tietojärjestelmä	Ihmisistä, laitteista ja ohjelmista muodostuva kokonaisuus, jonka avulla kehitetään tai tehostetaan toimintaa. Tietojärjestelmässä suoritetaan tiedon tallentaminen, tiedon hallinta, tiedon haku, laskenta ja tietojen muokkaus, tietojen jalostaminen ja tulkinta, tiedon tulostus, jakelu ja välittäminen.
Todentaminen	Käyttäjän (tai palvelun) henkilöllisyyden, identiteetin varmistaminen. Vahva todentaminen edellyttää vähintään kahta seuraavista asioista: - Jotakin, mitä käyttäjä tietää (salasana, PIN-koodi) - Jotakin, mitä käyttäjällä on hallussaan (sähköinen tunniste tai henkilökortti) - Jotakin, mitä käyttäjä on (sormenjälkitunnistus)

Termi, lyhenne	Selitys
Tunnusluku	Perustietojen avulla lasketaan erilaisia tunnuslukuja, joita vertaamalla arvioidaan ja havainnollistetaan vesihuoltolaitosten toiminnallista ja taloudellista asemaa ja niiden kehityssuuntaa.
Tunnuslukujärjestelmä	Vesihuoltolaitosten tunnuslukujärjestelmä on VVY:n varsinaisille jäsenille tarkoitettu web-pohjainen vertailujärjestelmä. Tunnuslukujärjestelmä on selaimella toimiva tietojärjestelmä, johon järjestelmään kuuluvat vesihuoltolaitokset syöttävät vuosittain tietonsa. Niistä lasketaan yli 70 laitosten eri osa-alueita kuvaavaa tunnuslukua, jotka mahdollistavat laitosten keskinäisen vertailun. Järjestelmään kuuluu 48 vesihuoltolaitosta (2013).
Verkkopalvelu	Verkkosivun kautta tarjottava palvelu.
Yhden luokun periaate	Periaate, jossa vesihuoltotieto kerätään mitattavina perussuureina vain kertaalleen yhteiseen tietopankkiin. Tietopankkiin on liitetty tiedon analysoinnin välineet viranomaisten, vesihuoltolaitosten ja kansalaisten käyttöön.
Yhteentoimivuus	Tietojärjestelmien kyky viestiä keskenään sellaisella tavalla tai siinä laajuudessa, että ne voivat rutiinomaisesti käyttää toistensa tuloksia.

JÄRJESTELMIÄ

Termi, lyhenne	Selitys
KRYSP	Kuntien rakennetun ympäristön sähköiset palvelut. Kuntaliiton KRYSP-hankkeen tavoitteena on edistää sähköistä asiointia. Hankkeen ensimmäisessä vaiheessa on toteutettu hankkeessa mukana olleille kunnille rajapintapalvelut, joiden kautta kuntatieto on jaettavissa yhden ikkunan kautta eri sidosryhmille. Tämä sähköinen työpöytä tarjoaa kuntalaisille ja sidosryhmille kanavan, josta on pääsy kunnan ja valtion perusrekistereihin. Perusajatuksena kehitystyössä on, että tiedon tuottaja (tiedon lähde) avaa rajapinnan, josta tiedon tarvitsijat voivat noutaa tarvitsemansa tiedon omiin tarpeisiinsa. Asiakkaat saavat yhdestä palvelusta kaiken tarvitseman tiedon. Asiakkaan tarvitsee ainoastaan tietää, mistä mitäkin tietoa pitää hakea.
POVET	Ympäristöhallinnon Pohjavesitietojärjestelmä, joka kattaa ympäristöhallinnon luokittelemilta pohjavesialueilta (n. 6 350 kpl) ja ympäristöhallinnon pohjavesiasemilta (53 kpl) saatavat tiedot. Lisäksi järjestelmään tallennetaan tietoja näiden alueiden ulkopuolella sijaitsevista yksittäisistä kaivoista ja lähteistä.
TYVI eli Tietovirrat Yrityksiltä Viranomaisille	Tietovirrat Yrityksiltä Viranomaisille. TYVI on tiedonsiirtopalvelu, jonka avulla asiakas voi lähettää tietoja eri viranomaisille yhden keskitetyn web-palvelun kautta. Tiedonsiirto voi tapahtua myös toiseen suuntaan viranomaiselta asiakkaalle. TYVI-palvelun kautta asiakas voi lähettää henkilöstö- ja taloushallinto-ohjelmiston muodostaman aineiston viranomaiselle. Vaihtoehtoisesti asiakas voi halutessaan käyttää palvelun sähköisiä, selaimen kautta saatavia lomakkeita. TYVI-palvelu tarkistaa sähköisen ilmoituksen oikeellisuuden. Palvelu tarjoaa asiakkaalle mahdollisuuden tarkastella aineistoa lähetysvaiheessa ja korjata virheet. Palveluun kuuluu myös arkisto, joka taltioi tehdyt lähetykset, ja toimii viranomaisen edellyttämänä tositteenä. TYVI-palvelua voidaan käyttää tietojen siirrossa ympäristöhallinnon tietojärjestelmiin (mm. YLVA, VELVET).
VAHTI	VAHTI-järjestelmä on poistunut käytöstä. Aiemmin käytössä ollut ympäristöhallinnon ympäristönsuojelun tietojärjestelmä, johon tallennettiin tietoja mm. ympäristölupavolvollisten laitosten päästöistä vesiin ja ilmaan sekä jätteistä.

Termi, lyhenne	Selitys
VELVET	Ympäristöhallinnon vesihuoltolaitostietojärjestelmä, johon kerätään tietoja vedenhankinnasta ja viemäroinnistä. Järjestelmässä on vesihuoltolaitostointimintaa liittyviä tietoja, kuten pinta-, pohja- ja tekopohjaveden käyttöä, veden ominaiskulutusta, laitosten liittyjämääriä ja verkostopituuksia sekä vesihuollon maksujen ja investointien määrää osoittavia tietoja.
VEMU	Ympäristöhallinnon Vesienhoito-tietojärjestelmä, johon tallennetaan vesienhoidon suunnittelu- ja toteutustietoja. Vesienhoidossa tarkasteluyksikkönä toimii vesimuodostuma. Tässä järjestelmässä pidetään yllä pintavesimuodostumien sekä yleisen vesienhoidon EU-raportointia palvelevaa tietoa.
VENLA (VVY:n tunnuslukujärjestelmä)	VENLA on web-pohjainen järjestelmä ja se on tarkoitettu VVY:n varsinaisille jäsenille. Tunnuslukujärjestelmän vuosittaiseen raporttiin on koottu 26 keskeisen tunnusluvun tiedot.
WSP/SSP	WSP (Water Safety Plan) ja SSP (Sanitation Safety Plan) ovat web-pohjaisia järjestelmiä, joihin vesihuoltolaitos kokoaa toimintaansa liittyvät riskit ja arvioi ne niiden toteutumisen todennäköisyyden ja toteutumisen aiheuttaman vaaratilanteen mukaan.
YHTI	Sosiaali- ja terveysministeriön ympäristöterveydenhuollon yhteinen kohdetietojärjestelmä. Talousveden laadunvalvonnan tiedot on tarkoitus siirtää suoraan kuntien järjestelmistä YHTIin.
YLVA	Ympäristönsuojelun sähköisen valvonnan tietojärjestelmä. YLVA on suunnattu ympäristönsuojelulain nojalla lupa-, ilmoitus- ja rekisteröintivelvollisille sekä jätelain nojalla ilmoitus- ja rekisteröintivelvollisille asiakkaille. Järjestelmä on osa ympäristönsuojelulain (27.6.2014/527) 222 § ja 223 § mukaista ympäristönsuojelulain tietojärjestelmää.

JÄRJESTELMIÄ, MERKISTÖJÄ, STANDARDEJA JA PROTOKOLLIA

Termi, lyhenne	Selitys
ETRS-TM35FIN	Suomen valtakunnallinen koordinaattijärjestelmä, joka on ETRS89-koordinaattijärjestelmän kanssa käytettävä karttaprojektio ja tasokoordinaatisto.
ETRS89	ETRS89 (European Terrestrial Reference System 1989) on yleiseurooppalainen koordinaattijärjestelmä, jota kaikki EU-maat käyttävät. ETRS89 on 3D-koordinaattijärjestelmä, joka on kiinnitetty Euraasian-mannerlaatan yhtenäiseen osaan.
ISO 5589-15	ISO 5589-15 on 256 merkkipaikasta koostuva merkistö ja ISO 8859-1-merkistön (ISO-Latin-1) laajennos, joka täydentää suomen kielen tukea.
LDAP	Hakemistopalveluiden käyttöön tarkoitettu verkkoprotokolla (Lightweight Directory Access Protocol). LDAP:n käyttötarkoitus on pääasiassa käyttäjätunnistus. Käyttäjän tunnistuksessa LDAP-palvelin palauttaa, oliko annettu käyttäjätunnus ja salasana oikein.
SOAP	SOAP (Simple Object Access Protocol) on hajautetussa ja verkkoympäristössä tapahtuvaan informaation välitykseen tarkoitettu kevyt, XML-kieleen perustuva tietoliikenneprotokolla eli yhteyskäytäntö.
SSL	Protokolla, jolla luottamuksellisia tietoja siirretään internetissä (Secure Sockets Layer). Uudempi versio protokollasta on TLS.

Termi, lyhenne	Selitys
TIVA2	Ympäristöhallinnon ympäristötietovarantojen käytön kehittäminen, vaihe 2. Hankkeessa kehitetään ympäristöhallinnon keräämän ja tuottaman tiedon yhteiskäyttöä ja muuta hyödynnettävyyttä, kuten tiedonhallintaa, raportointia sekä karttapalveluita.
TLS	Salausprotokolla, jolla suojataan internet-sovellusten tietoliikenne (Transport Layer Security). Vanhempi versio protokollasta on SSL.
URI	URI (Uniform Resource Identifier) on merkkijono, jolla kerrotaan käytetyn tiedon paikka tai yksikäsitteinen nimi. URI:n erikoistapausta URL (Uniform Resource Locator) käytetään osoittamaan WWW-sivuja.
UTF-8	UTF-8 (8-bit Unicode Transformation Format) on standardi Unicode-merkistön koodittamiseen. Unicode-merkistöllä voidaan esittää kattavasti kaikkien maailman kielten kirjaimet ja merkit tietojärjestelmissä.
WFS	WFS (Web Feature Service) rajapintamäärittelyllä voidaan kysellä tietoverkon kautta saatavilla olevia paikkatietokohteiden tietoja.
WMS	WMS (Web Map Service) tuottaa karttakuvia paikkatietoaineistosta.
WSDL	WSDL (Web Services Description Language) on XML-pohjainen kieli, jonka avulla SOAP-protokollalla tarjotun palvelun rajapinta, eli pyyntö- ja vastaussanoma määritellään.
XML	Extensible Markup Language, rakenteisen aineiston rakenteen tai ulkoasun osoittamiseen käytettävä kieli, joka perustuu aineistoon lisättävien määrämuotoisten tunnisteiden (tagien) käyttöön. XML:n käyttö helpottaa aineistojen yhdistämistä ja siirtoja erilaisten järjestelmien välillä. XML-dataa voi tallentaa tiedostoon, lähettää tietoliikenneverkon yli paikasta toiseen ja arkistoida erilaisille tietovälineille.
XML skeema	XML skeema (.xsd-tiedosto, XML Schema) kuvaa XML-dokumentin rakenteen. Rakennesivulla määritellään, mitä XML-tiedoston eri osissa saa olla ja mitä ei saa olla. Kun XML-datatiedostoa käytetään rakenteen kanssa, niin data noudattaa rakennetta silloin, kun tiedot täsmäävät toistensa kanssa.

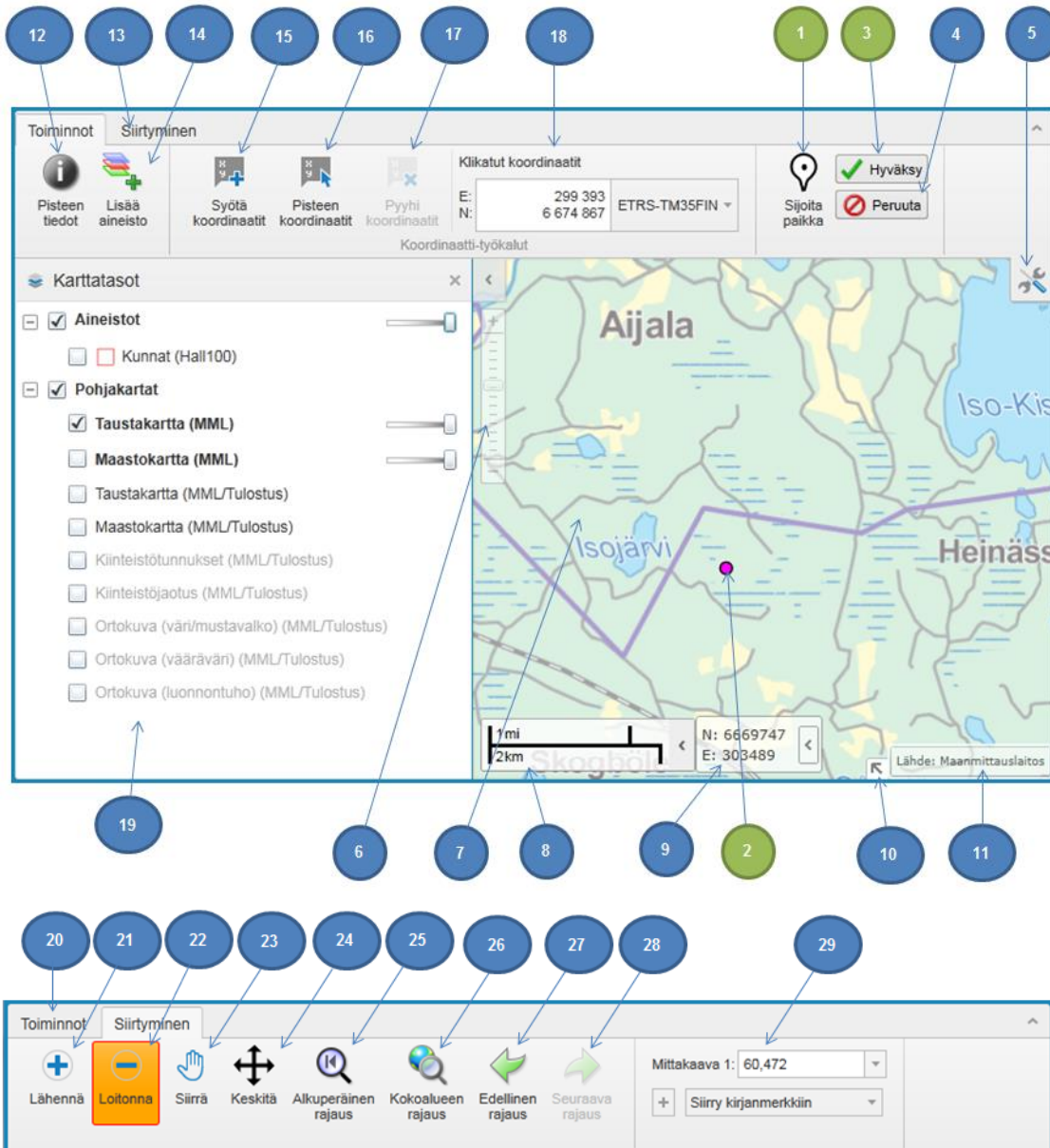
14. Liitteet

Liite 1: Karttakomponentin käyttöohjeet (paikan sijainnin määrittäminen)

Karttakomponentilla valitaan paikan (esim. vedenottamon) sijainti. Karttakomponentti käynnistyy, kun klikataan esim. vedenottamon muokkausnäkyssä "Kartta"-painiketta. Oheiseen kuvaan ja taulukkoon on karttakomponentin yleisimmät käytetyt ominaisuudet merkitty vihreällä. Toimintojen selitykset löytyvät kuvissa näkyvien numeroiden perusteella jäljempänä olevasta taulukosta.

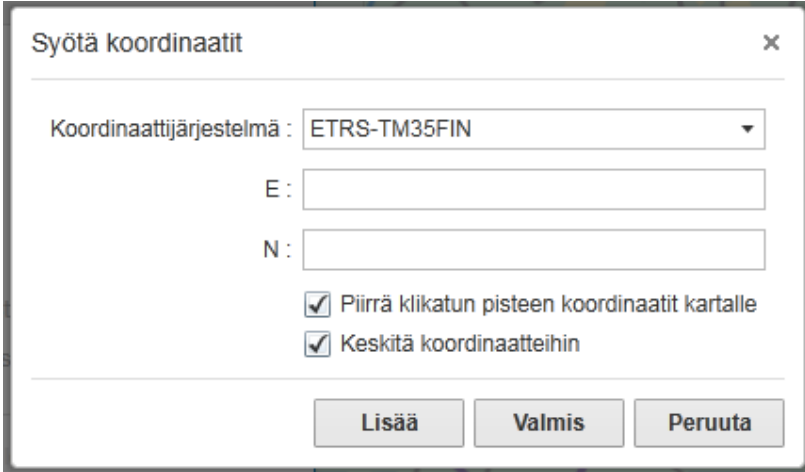
Kartalla liikkuminen

Kartalla on kätevästi liikkua karttaa "vetämällä", eli pitämällä hiiren vasenta nappia pohjassa hiirtä liikuttaessa. Karttaa voi lähentää ja loitontaa hiiren rullaa käyttämällä. Karttaa voi myös rajata tiettyyn alueeseen pitämällä vaihto-näppäintä pohjassa ja vetämällä hiirellä vasenta nappia pohjassa pitäen suorakaiteen muotoinen alue kartalle. Kartan loitontaminen onnistuu myös vaihto-näppäin pohjassa kaksoisklikkaamalla karttaa. Lisää kartan liikuttelutyökaluja löytyy työkalupalkin välilehdeltä **Siirtyminen**, josta tarkemmin ao. kuvassa L2.1 ja taulukossa L2.1.

Kuva L2.1. Karttanäkymän painikkeet

Taulukko L2.1. Karttanäkymän painikkeiden selitys

Numero	Käyttöliittymän osa
1	Sijoita paikka -työkalu: Klikkaa yläpalkissa olevaa "Sijoita paikka" -kuvaketta, sen jälkeen laita kursori kartan päälle sille kohtaa, mihin haluat karttakoordinaatin saada eli paikka, jossa esim. vedenottamo sijaitsee, ja paina yläpalkin "Hyväksy" -painiketta. Karttaan tulee piste merkatulle kohdalle ja tallennuksen jälkeen koordinaatit näkyvät ottamon tiedoissa.
2	Koordinaattipiste: Kartalla näytetään piste siinä kohdassa, johon "Sijoita-paikka" -työkalulla on klikattu. Jos käsitellään esim. vedenottamon tietoja, tämä piste vastaa vedenottamon sijaintia kartalla.
3	Hyväksy-painike: Kun koordinaatit on sijoitettu kartalle (kohta 1), tämä painike viimeistelee koordinaatin valinnan, välittää koordinaatit takaisin esim. ottamon tietoihin sivulle ja sulkee-karttaikkunan.
4	Peruuta-painike: Tämä painike sulkee karttaikkunan, eikä vie uusia koordinaatteja esim. ottamon tietoihin.
5	Työkalut-kuvake: Näyttää ja piilottaa Työkalut-palkin.
6	Zoomaus-palkki: Tämän palkin avulla voit lähentää ja loitontaa karttaa joko klikkaamalla + tai - tai vetämällä ilmaisinta ylös tai alas.
7	Karttakuva: Toiminnallinen karttakuva, jota voit siirtää, lähentää ja loitontaa ja jonka päälle voit tehdä erilaisia merkintöjä. Hiiren kakkospainikkeella saat myös lisätietoja kartan kohteista sekä joitain lisätoimintoja käyttöösi. Karttaa voi lähentää ja loitontaa käyttämällä hiiren rullaa. Karttaa voi liikuttaa painamalla kartan kohdalla hiiren vasen painike alas ja pitämällä alhaalla samalla liikuttaessa hiirtä.
8	Mittakaavajana: Karttanäkymän mittakaava, kilometrit näkyvät janan alapuolella. Voit piilottaa mittakaavajanan klikkaamalla pientä nuolikuvaketta sen oikealla puolella.
9	Kohdistimen sijainnin koordinaatit: Kursorin osoittaman sijainnin koordinaatit. Voit piilottaa sijaintitiedon klikkaamalla pientä nuolikuvaketta sen oikealla puolella.
10	Sijaintikartta: Sijaintikartta näyttää nykyisen karttanäkymän ruutuna koko kartta-aineiston päällä. Tämä kartta auttaa hahmottamaan, mihin kohtaan kartta-aineistoa karttakuva on kohdistettu. Jos sijaintikartta ei ole näkyvässä, klikkaa kartan oikeassa alakulmassa sijaitsevaa nuolikuvaketta. Sijaintikartan saa pois näkyvästä klikkaamalla sen vasemmassa yläkulmassa olevaa nuolta.
11	Copyright-tiedot: Copyright-ruudussa näytetään kartalla näkyvässä olevien aineistojen omistajat.
12	Pisteen tiedot -työkalu: Jos lisäät kartalle aineistoja "Lisää aineisto" -painikkeella, voit pisteen tiedot työkalulla saada lisätietoja aineiston kohteista valitsemalla ensin "Pisteen tiedot" -työkalun klikkaamalla ja sitten klikkaamalla jotain kartan kohdetta.
13	Siirtyminen - välilehti: Tästä klikkaamalla pääsee työkalupalkin toiselle välilehdelle, jossa on kartalla liikkumiseen sekä kartan lähentämiseen ja loitontamiseen liittyviä työkaluja.
14	Lisää aineisto -painike: Tällä painikkeella saat esiin valintaikkunan, josta voit lisätä kartalle SYKEN tarjoamia paikkatietoaineistoja.
15	<p>Syötä koordinaatit -painike: Tätä painiketta painamalla saat esiin oheisen näköisen lomakkeen, johon voit syöttää koordinaatit kolmessa eri järjestelmässä (ETRS-TM35FIN, KKJ/YK ja EUREF-FIN/WGS84).</p> <p>Kun painat "Lisää"-painiketta, kartalle ilmestyy mustapohjainen puhekupla, jossa näkyy syöttämäsi koordinaatit ja puhekuplan kärki osoittaa koordinaattien paikkaa kartalla. Puhekupla siis ilmestyy, jos</p>

	<p>et ottanut rukseja pois kohdasta "Piirrä klikatun pisteen koordinaatit kartalle". Lisäksi, jos et ottanut ruksia pois kohdasta "keskitä koordinaatteihin", keskittyy kartta juuri syöttämiisi koordinaatteihin. Syötä itäkoordinaatti kohtaan E ja pohjoiskoordinaatti kohtaan N.</p>
16	Pisteen koordinaatit –työkalu: tämän työkalun valittuasi voit klikata kohtaa kartalla, ja kartalle ilmestyy vastaavanlainen koordinaatti-puhekupla kuin kohdassa 15.
17	Pyyhi koordinaatit –painike: Painikkeen klikkaus poistaa kaikki kartalla olevat koordinaattipuhekuplat.
18	Klikatut koordinaatit: Tämä toiminto näyttää kartalle viimeksi klikatun paikan koordinaatit. Huomaa, että koordinaatit eivät ole valitun pinkin pisteen koordinaatit vaan minkä tahansa viimeisen kartalle klikkauksen koordinaatit. Koordinaattien viereisestä pudotusvalikosta voi vaihtaa kartalla näytettävien koordinaattipuhekuplien koordinaatistoa.
19	<p>Tieto-ruutu: Tässä ruudussa näytetään käyttötilanteesta riippuen erilaista tietoa. Aloitustilanteessa ruudussa näkyy Karttatasot-lista, jonka avulla voit mm. määrittää, mitkä tasot ovat näkyvissä. Samassa ruudussa voidaan näyttää myös haku-tuloksia tai kohteiden tietoa.</p> <p>Ruudun näkymää voi vaihtaa ruudun alaosassa näkyvien kuvakkeiden avulla. Jos Tieto-ruutu ei ole auki, saat sen näkyviin klikkaamalla pientä oikealle osoittavaa nuolta kartan vasemmassa yläkulmassa.</p>
20	Toiminnot - välilehti: Tästä klikkaamalla pääsee työkalupalkin ensimmäiselle välilehdelle, jossa on työkaluja erinäisiä kartalla tehtäviä toimintoja varten. Katso kuvasta työkalu ja sen numero, niin löydät tästä taulukosta työkalun ohjeen em. numeron perusteella.
21	Lähennä-työkalu: Klikkaa yläpalkin "Lähennä"-kuvaketta, sen jälkeen laita kursori kartan päälle ja klikkaa, saat karttakohdetta lähemmäs.
22	Loitonna-työkalu: Klikkaa yläpalkin "Loitonna" -kuvaketta, sen jälkeen laita kursori kartan päälle ja klikkaa, saat karttakohdetta loitonnettua.
23	Siirrä-työkalu: Klikkaa yläpalkin "Siirrä" -kuvaketta, sen jälkeen laita kursori kartanpäälle ja raahaa karttaa, saat näkymää siirrettyä. Tätä työkalua ei tarvitse erikseen valita päälle, koska se on oletustoiminto kartalla, jos mitään muuta työkalua ei ole valittu.
24	Keskitä-työkalu: Klikkaa yläpalkin "Keskitä" -kuvaketta, sen jälkeen laita kursori kartan päälle ja klikkaa, niin valittu piste siirtyy karttanäkymän keskelle.
25	Alkuperäinen rajaus -painike: Klikkaamalla saat karttanäkymän rajattua siihen rajaukseen, joka kartalla oli sen avautuessa.
26	Kokoalueen rajaus -painike: Rajaa kartan Suomen alueelle.
27	Edellinen rajaus -painike: Jos liikut kartalla / lähennät / loitonnat karttaa, pääset tällä painikkeella edelliseen rajaukseen.
28	Seuraava rajaus -painike: Jos menet "Edellinen rajaus"- painikkeella edelliseen rajaukseen, pääset tällä painikkeella takaisin myöhempään rajauksiin.
29	Mittakaava: Tässä näytetään kartan mittakaava. Huomaa, että mittakaava on suuntaa antava eikä tarkka johtuen eri näyttölaitteiden eroavaisuuksista. Voit valita mittakaavan valintalistasta tai kirjoittaa näppäimistöllä.